

FARMOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Szám: F/202-125/2023.

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2023. december 15. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: A Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása

Előterjesztő: Horváth László polgármester

Látta: Horváth László polgármester

Melléletek: HEP

Tisztelt Képviselő-testület!

Tájékoztatom Önöket, hogy Farnos Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023. december 31. napjával hatályát veszti. A 2018-ban öt évre elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program a Program időtartama alatt többször felülvizsgálatra került. A 2023-2028-ig terjedő Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezete elkészült. Az előkészítés részeként HEP Fórum került megrendezésre, ahol az elmúlt időszak intézkedési tervének megvalósulását, valamint további intézkedési lehetőségeket vizsgáltunk. Ezek a javaslatok a tervezetbe beépítésre kerültek. A 2018-2023-as időszak intézkedési tervében szereplő célkitűzések jellegükénél fogva alkalmasak arra, hogy a továbbiakban is célként szolgáljanak, módosítva azokat a jelenlegi helyzetben már rendelkezésre álló új ismereteink szerint.

A helyzetelemzés következtében feltárt problémák beazonosítását követően az intézkedési terv alapján az önkormányzat – figyelemmel a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. §-a szerinti meghatározottakra – az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése szerint Helyi Esélyegyenlőségi Programot elfogadja.

Mellékelten megküldöm a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, kérem szíveskedjenek azt előterjesztés szerint elfogadni.

Farnos, 2023. december 11.

Horváth László
polgármester

Farnos Község Önkormányzat
Képviselő-testületének
...../2023. (.....) határozata
A Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

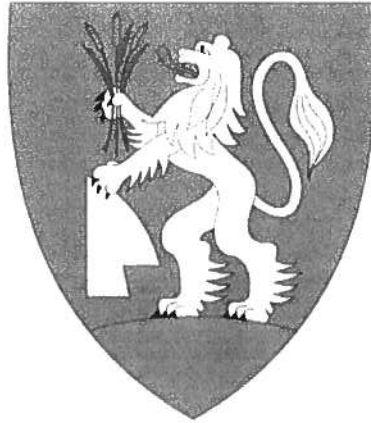
Farnos Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy elfogadja a 2023-2028 közötti időtartamra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programot

Határidő: azonnal

Felelős: Horváth László polgármester, Aliné dr. Kollár Katalin jegyző

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Farmos Község Önkormányzata

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	34
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	50
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	55
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	61
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	65
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	66
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	68
1. A HEP IT részletei.....	68
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	68
Jövőképünk.....	70
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális).....	71
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	85
3. Megvalósítás.....	89
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	89
3.2 A megvalósítás folyamata.....	89
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	92
3.4 Nyilvánosság.....	92
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	94
4. Elfogadás módja és dátuma.....	95

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Farnos Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Farnos a budapesti agglomerációval határos kistérség középső részén található. Közúton Nagykáta, Jászberény és Tápiószéle irányából közelíthető meg. A település az ország vasúthálózatába kapcsolódott település, a Budapest-Újszász-Szolnok vasútvonal mentén helyezkedik el. Járatos buszokkal a környékbeli települések, és távolabbi városok (pl.: Miskolc, Kecskemét) egyaránt elérhetőek.

A közintézmények, valamint az üzletek többsége a település központjában helyezkedik el, de az igényekhez igazodva a település egyéb részein is található közértek, vendéglátóipari egységek.

A településen egy állami fenntartásban és működtetésben lévő általános iskola, valamint egy önkormányzati fenntartásban és működtetésben lévő óvoda található. A lakosság egészségügyi alapellátását két háziorvos és egy fogorvos biztosítja. A település önállóan látja el a házi segítségnyújtás szolgáltatást, valamint a Polgármesteri Hivatalon keresztül a család-és gyermekjóléti alapellátást. A Védőnői Szolgálatot 2023 júliusától a Dél-pesti Centrumkórház Országos Hematológiai és Infektológiai Intézete vette át, jelenleg a két védőnői körzet három helyettes védőnővel kerül ellátásra, az ellátás zavartalan.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A településen körzeti megbízott működik, akinek irodája a Polgármesteri Hivatalban került kialakításra.

A település története

Farnos már az ős- és ókor idején lakott terület volt. 1311-ben a felvidék hírhedt főúrnak, Csák Máténak uralma alatt állt. A középkorban Külsőszolnok megyéhez tartozó falu, melynek alispánja Farnosi Mihály volt 1439-ben. Zsigmond király 1436-ban részbirtokot adományoz a Pécheliieknek. Farnosi Mihály 1475-ben Szelei Demeternek, 1476-ban a Péczelieknek zálogosít el egy-egy birtokrészt. 1487-ben örökáron elad egy Kuriát a Maglódiaknak. A török idők alatt elpusztult, és emiatt az elhagyott helyek között szerepel. Régi neve Farnos. Az 1715-20-as években pusztaként Nagykátához tartozik. 1727-i vármegyei jegyzőkönyv szerint: Bene Ádám, Egry György, Aszalay Ferenc, Lovász István, Dinnyés István, Farkas János, Török Zsigmond, Csörgő Bálint és Gáspár György osztoztak területén. Bél Mátyás idején, 1737-ben még mindig a puszták közé sorolták, birtokosként Jeszenák Jánost említik. Az 1754-es nemesi összeírás szerint Guoth János a tulajdonos. A XVIII. Század közepétől számítható az újratelepülés. 1744 körül 15, 1760-ban már 43 család lakja. Az 1770-es úrbéri összeírásban sem találjuk nevét, tehát valószínűsíthető, hogy ezután alakult önálló községgé.

Demográfiai adatok

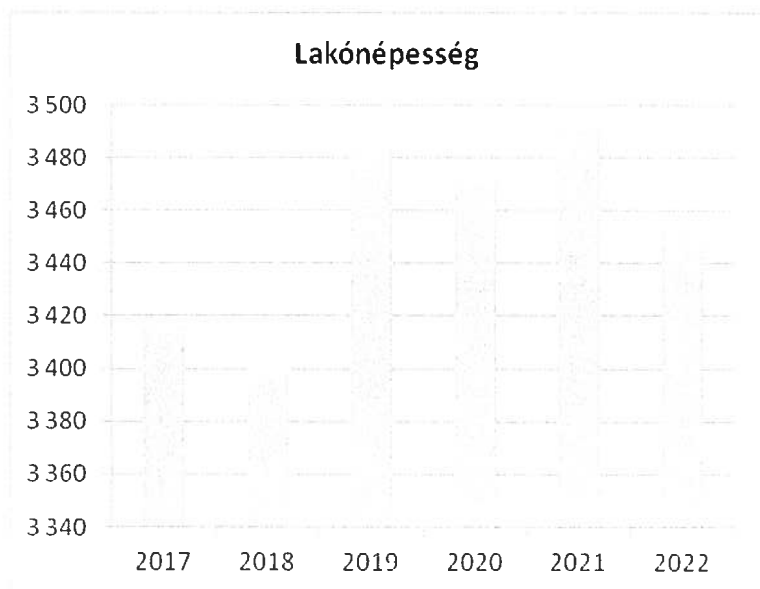
A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

A lakónépesség számának változása (%) számítási módja: pl.: (2018 -as "fő" adat osztva a 2017-es "fő" adattal)×100 vagy 2018-es "fő" adat osztva a 2017 - as "fő" adattal×100.

Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	3 415	bázis év
2018	3 400	99,56%
2019	3 485	102,50%
2020	3 473	99,66%
2021	3 493	100,58%
2022	3 453	98,85%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában.

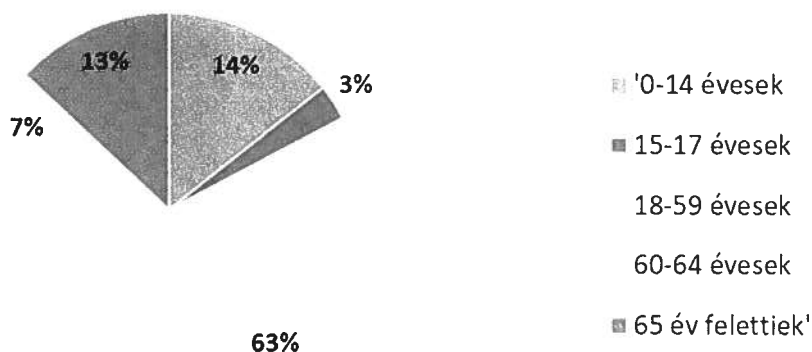
Az adott területen lakóhellyel rendelkező személyek száma. Két népszámlálás között továbbvezetett adat az évenkénti természetes népmozgalmi (születés, halálozás, házasságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat, válás) és vándorlási (belföldi, nemzetközi) statisztikák adatai alapján.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 783	1 786	3 569	49,96%	50,04%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			105	2,94%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	267	231	498	7,48%	6,47%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	56	51	107	1,57%	1,43%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 114	942	2 056	31,21%	26,39%

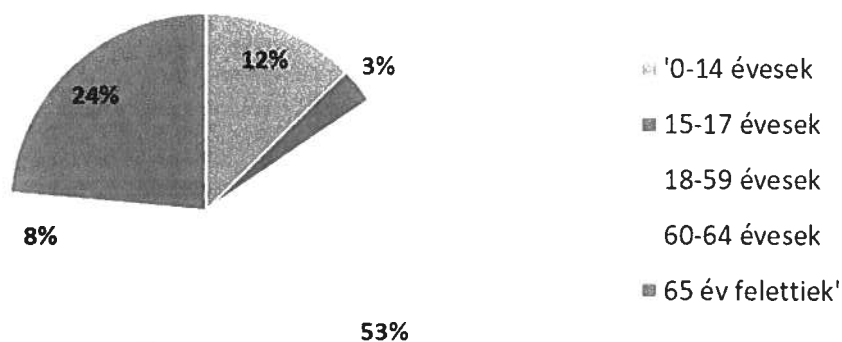
019; nők TS 020, aránya TS 021)					
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	107	124	231	3,00%	3,47%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	239	438	677	6,70%	12,27%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

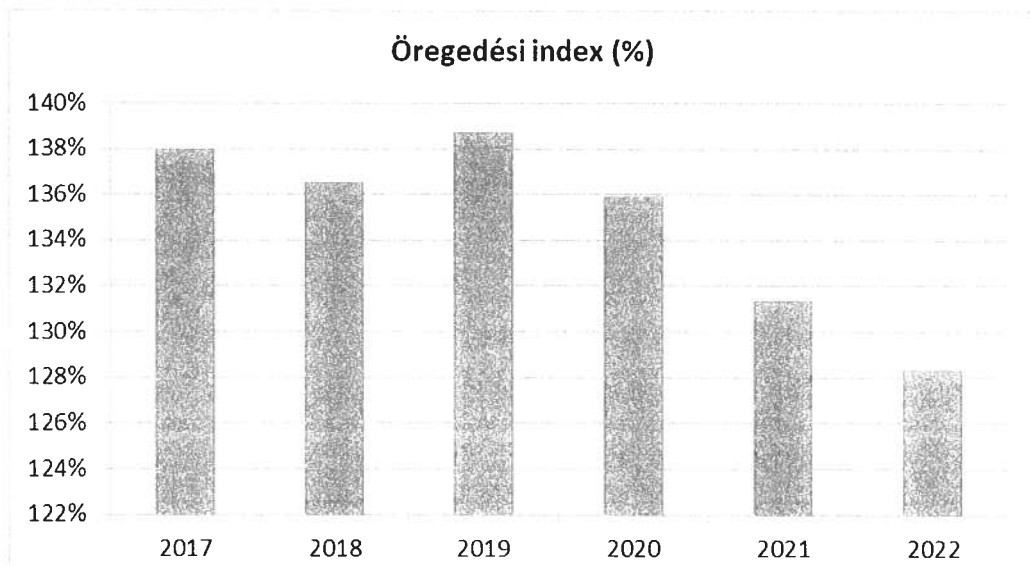

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	654	474	137,97%
2018	650	476	136,55%
2019	659	475	138,74%

2020	677	498	135,94%
2021	678	516	131,40%
2022	688	536	128,36%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Az öregedési indexet úgy számítjuk ki, hogy a 65 év felettieket elosztjuk a 0-14 évesekkel, és ezt megszorozzuk százzal. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év feletiek vannak többen, és a település előregedő. A kétféle helyzet legegyszerűbben esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy míg a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, addig az öregedő esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Természetesen ez az index – ugyanúgy, mint a többi – egyéb összefüggésben is vizsgálendő. Vagyis például a gyerekek alacsony száma nem jelenti azt, hogy ők ne igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor például, ha szüleik alacsony jövedelműek.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-3,21
2018	10,86
2019	26,43
2020	-0,29
2021	8,04
2022	5,15

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlásokat úgy tudjuk kiszámolni, hogy az odavándorlásból kivonjuk az elvándorlást. Ez az adat az adott település vonzerejét mutatja: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző. Természetesen itt is további tényezőket szükséges figyelembe venni.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-5,54
2018	-14,97
2019	-5,81
2020	-4,31
2021	-4,59
2022	-2,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás értékét úgy számoljuk ki, hogy az élveszületések számából kivonjuk a halálozások számát.

Értékeink, küldetésünk

A Farnoson élők számára is fontos érték az esélyegyenlőség, mivel fontosnak tartják azt, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal élő, illetve milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Farnos Község Önkormányzata fontos feladatának tartja az esélyegyenlőségi program elkészítését és megvalósítását, valamint folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat, a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását, a helyi szintű közpolitika alakítását is.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Farnos Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

- A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,
- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti**

Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Helyi Esélyegyenlőségi program kapcsolódik az alábbi koncepciókkal:

- **Költségvetési koncepció:** az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési rendelet-tervezetet a polgármester nyújtja be a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.
- **Gazdasági program:** az Mötv. 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- **Szolgáltatástervezési koncepció:** az Szt. 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít.
- **A településrendezés és a településkép védelme** a települési önkormányzat feladata, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat településfejlesztési és településrendezési feladatokat lát el.

- Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv: a Farmoson irányadó előírásokat a Farmos Helyi Építési Szabályzatáról szóló 6/2007. (IV. 17.) önkormányzati rendelet szabályozza.
- Településképi Arculati Kézikönyv: Farmos Község Önkormányzata a 144/2017. (XII.21.) sz. Képviselő-testületi határozattal döntött, a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény felhatalmazása alapján, Farmos Településarculati Kézikönyvének tartalmáról.
- Településképi Védelméről szóló 11/2017.(XI.08.) önkormányzati rendelet, Farmos Község Önkormányzata a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdés felhatalmazása alapján megalkotta a településképi védelméről szóló rendeletét.
- A HEP szorosan kapcsolódik továbbá a szociális tárgyú önkormányzati rendeletekkel, illetőleg az önkormányzati rendeletek szociális tárgyú rendelkezéseivel.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az orvosi ügyeleti ellátás jelenleg a környező önkormányzatokkal közös beszerzéssel kerül biztosításra a településen, amely kapcsolódik a HEP időseket célzó intézkedéseihöz, célkitűzéseihöz. 2024 februárjától várhatóan az OMSZ veszi át az orvosi ügyeleti ellátást.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A statisztikai adatokat az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR)adatbázisából, KSH Tstar, helyi nyilvántartásból, helyi adatgyűjtésből gyűjtöttük össze.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység, mely alatt azt az összetett jelenséget értjük, amikor valaki hosszú időn keresztül, a relatív szegénységi küszöb alatt él, és nem látszik annak lehetősége, hogy helyzetéből önerővel, külső beavatkozás, segítség nélkül ki tudna törni.

A mélyszegénység esetén a kockázati tényezők összeadódnak: alacsony iskolai végzettség, ami miatt kiszorulnak a munkaerő-piacról, munkalehetőségek hiánya, elzárt falvakban élnek, ahonnan nehéz a közlekedés az esetleges munkalehetőségekhez, a szolgáltatások (oktatás, szociális, egészségügy) csak részlegesen érhetőek el, és mindezekhez még társulnak lakhatási problémák is. Egyre több család él tartósan a létminimum szintje alatt és nincs lehetőségük arra, hogy kitörjenek ebből a helyzetből.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket.

A helyzetet tovább rontotta, hogy a 2020-ban kitört a COVID vilájárvány, és annak lecsendesedésével világszerte nemzetközi konfliktusok alakultak ki –főként az orosz-ukrán konfliktus -, melyek hatással vannak a gazdaságra és így a lakosok bevételeire és kiadásaira is. Az ingatlanok rezsiköltségei jelentős mértékben megemelkedtek, mind az áram, mind a földgáz tekintetében. A tűzifa is drágult, így azok is nehéz helyzetben vannak, akik gázzal fűtenek, és azok is, akik fával. A rendkívül magas infláció miatt az alapvető élelmiszerek, tisztálkodási cikkek is nehezen beszerezhetőek az alacsonyabb jövedelmű személyek számára.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a romák élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad.

Látható, hogy a mélyszegénység kialakulásához összetett folyamatok és hiányok vezetnek. Ezért a kezelésére, enyhítésére, megoldására sem lehet egyetlen szakmát, intézményt megjelölni. Együttműködésekre épülő programokra – amelyben jelen van az oktatás, a szociális szakma, az egészségügy, a közösségi művelődés, a közösségfejlesztés, a vidékfejlesztés – és gazdaságfejlesztésre van szükség.

A következő jogszabályok a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják:

– az Szt. meghatározza a pénzügyi, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a

szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

– a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

– a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV, törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása

– a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	47,87	26,19
2018	48,84	23,39
2019	49,94	21,82
2020	50,15	22,63
2021	49,10	20,28
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A jövedelmi és vagyoni helyzet más tényezők mellett meghatározza a család társadalmi helyzetét. Az erre vonatkozó adatokat a szegénység mérőeszközeként használhatjuk, amelyek közvetve, közvetlenül utalnak a községben élők helyzetére. Fontos, hogy a személy kiszámíthatóan rendszeresen jut-e jövedelemhez, vagy esetlegesen (pl.: alkalmi munkából). A szegények esetében az időben nem teljesített kiadási kötelezettségek az életszínvonal súlyos, akár visszafordíthatatlan romlásával

járhat. Az alacsony jövedelműek bevételeinek egy része, vagy számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

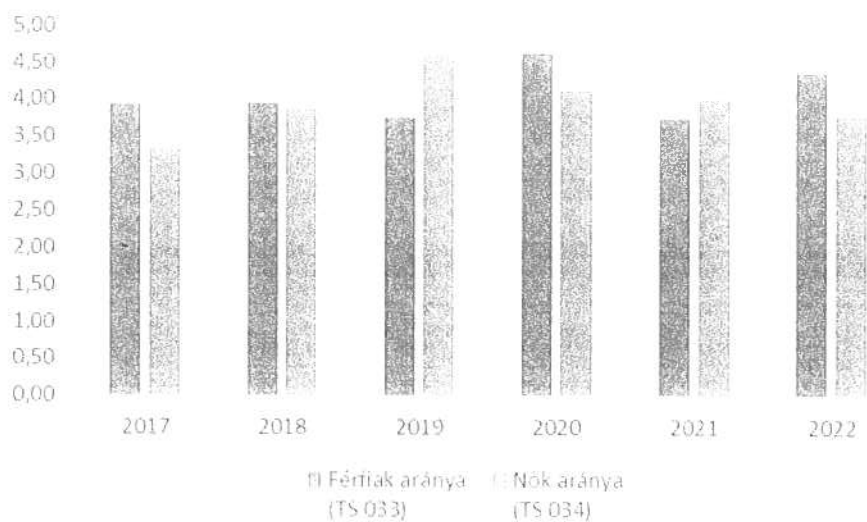
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

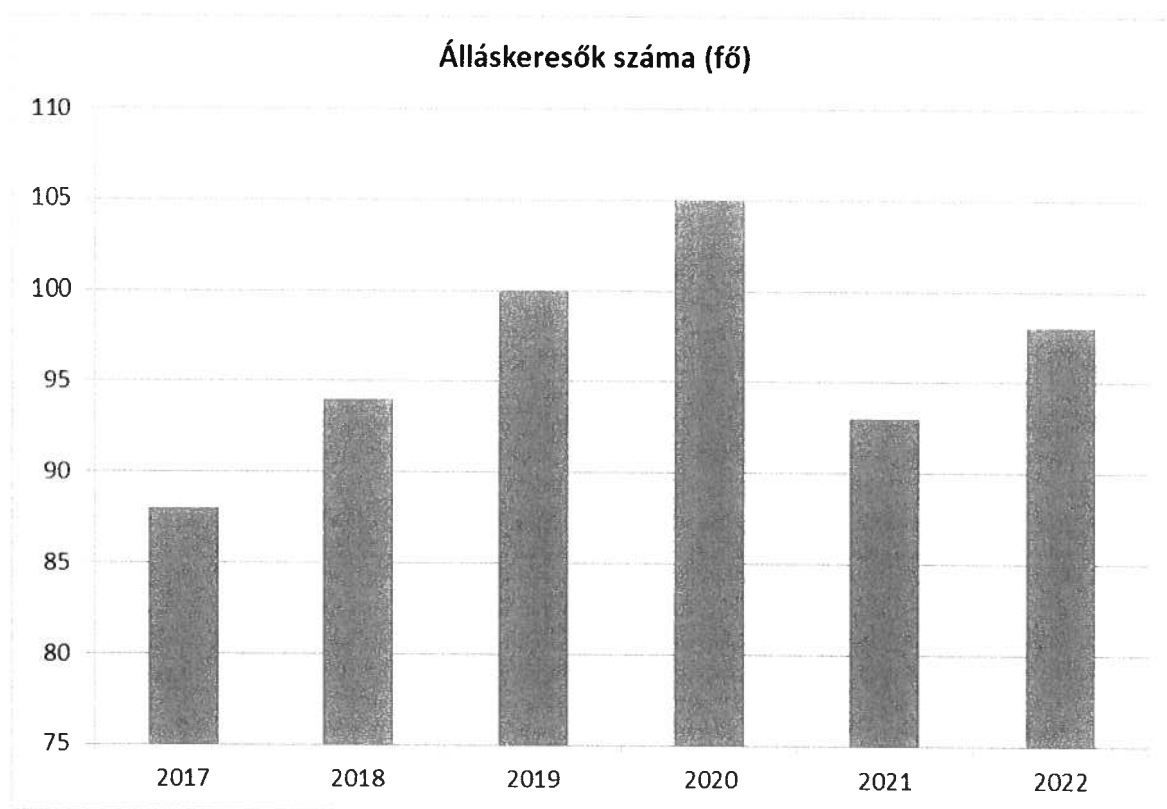
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	3,93	3,33	3,63%
2018	3,94	3,86	3,90%
2019	3,76	4,59	4,18%
2020	4,62	4,12	4,37%
2021	3,74	3,99	3,87%
2022	4,36	3,78	4,07%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliség nemek szerint

Álláskeresők száma (fő)

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	62,50	43,64
2018	53,19	48,00
2019	56,00	55,36
2020	60,00	50,79
2021	63,44	45,76
2022	58,16	45,61

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Farmos tekintetében megállapítható, hogy a munkanélküliség aránya 2019-2021 között folyamatosan emelkedett, 2021-ben több, mint 10%-ot emelkedett a tartósan munkanélküliek aránya. Megállapítható továbbá, hogy a munkanélküliség a 2017-es évet leszámítva a vizsgált években a nők körében nagyobb arányú volt.

A többi viszonyítási egységhez mérten megállapítható, hogy összességében a munkanélküliségi ráta Farmoson a vizsgált években nagyságrendileg megegyezik az országos, valamint a járási átlaggal, viszont a megyei és a régiós átlagot jelentősen meghaladja a csökkenő tendencia ellenére is.

A női munkanélküliségi ráta tekintetében szintén csökkenő tendencia mutatkozik, azonban összességében minden vizsgált összehasonlítási egységnél magasabb a munkanélküli nők aránya Farmoson, és a járás településeinek összehasonlító térképén is a legmagasabb női munkanélküliségi mutatókkal rendelkező települések között szerepel.

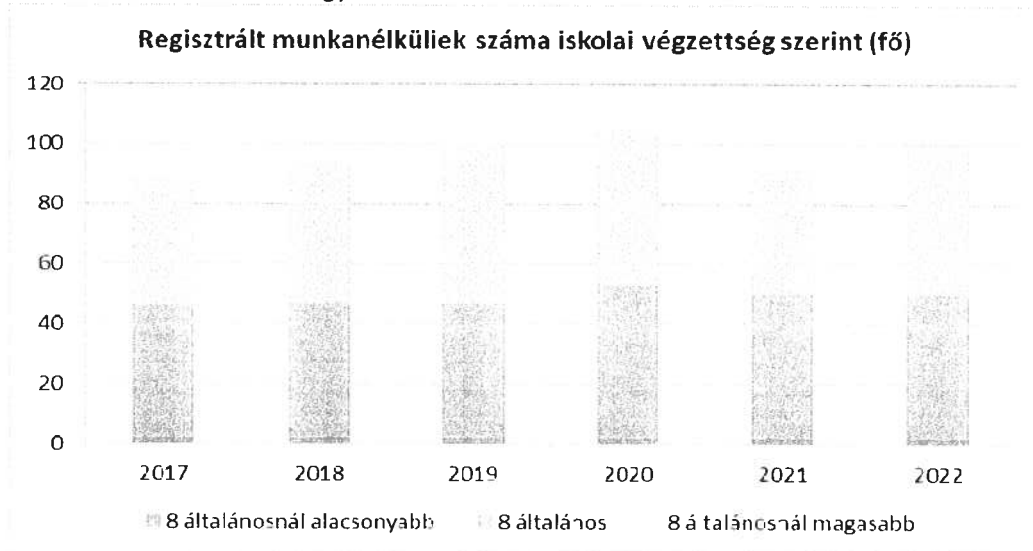
A regisztrált munkanélküliek számának és arányának korcsoportos bontásából jól látható, hogy a munkanélküliség leginkább a 50 év felettieket érinti Farmoson.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint				
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint		
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)	Általános iskolai végzettség (TS 035)	8 általánosnál magasabb iskolai végzettség

	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	88	2	2,27%	44	50,00%	42	47,73%
2018	94	2	2,13%	45	47,87%	47	50,00%
2019	100	2	2,00%	45	45,00%	53	53,00%
2020	105	2	1,90%	51	48,57%	52	49,52%
2021	93	2	2,15%	48	51,61%	43	46,24%
2022	98	2	2,04%	48	48,98%	48	48,98%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A statisztikai adatok szerint munkanélküliek aránya évről évre csökkenő tendenciát mutat 2019-ig, a tartós munkanélküliek aránya ezzel ellentétben folyamatosan növekszik. A tartós munkanélküliek aránya az összehasonlítási egységeknél kismértékben magasabb Farnoson, azonban az egyes évek közötti ingadozás közel azonos mértékű a megyei, illetőleg a régiós adatokkal. Farnoson a nagykátai járás településeihez viszonyítva közepes mértékű a tartós munkanélküliek aránya. Célként szükséges kitűzni annak feltárását, hogy a munkanélküliség csökkenése mellett mi okozza a tartós munkanélküliség arányának emelkedését, valamint azt, hogy a tartós munkanélküli személyek munkavállalását milyen lépésekkel lehetne elősegíteni.

A táblázatokból és a grafikonokból kitűnik, hogy az utóbbi években enyhén csökkent az alacsonyan iskolázott lakosság aránya. A 3.2.4. sz. táblázat adatai mutatják, hogy a regisztrált munkanélküliek körében elenyésző a kifejezetten alacsonyan iskolázott, tehát még általános iskola végzettséggel sem rendelkező munkanélküliek száma. Ennek két oka lehet. Az egyik az, hogy a kifejezetten alacsonyan iskolázott munkanélküliek nem regisztráltják magukat, a másik az, hogy csökkent azoknak a száma, akik nem szereztek alapfokú iskolai végzettséget. Az alacsonyan iskolázottak közül senki sem vesz részt felnőttoktatásban, holott mind az általános iskolai, mind a középiskolai tanulmányok befejezésére van lehetőség a nagykátai járáson belül. Általános iskolai végzettséget lehet szerezni többek között Süllyápon, középiskolai érettségit pedig Tápiószelén. Az utóbbi években egyre több OKJ képzést el lehet végezni ingyenesen, viszont a legtöbbször legalább általános iskolai végzettség szükséges. Szükséges lehet a tanulmányok befejezésének, és szakképzettség szerzésének ösztönzése a munkanélküliség arányának további csökkentése érdekében.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	38	29
2018	24	23
2019	23	20
2020	45	17
2021	18	15
2022	11	12

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és közfoglalkoztatottak száma

Településünkön évek óta működik az Önkormányzat által biztosított közmunkaprogram, amely jelenleg már sajnos csak három ember számára nyújt lehetőséget az elhelyezkedésre. A közfoglalkoztatás számottevő lehetőséget jelent a halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresői átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatás átmeneti

munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

Az önkormányzat törekszenek az így nyert munkaerő megtartására, a nálunk dolgozó bevált munkások státuszának fixálására, így az egyének számára is hasznos lehet, hogy folyamatos alkalmazásban vannak, ami egy biztosabb jövőképet vetít eléjük. Tapasztalatok azt mutatják, hogy a közfoglalkoztatás akkor lehet célravezető, ha a dolgozók szakmájához közel álló munkatapasztalat megszerzésére ad lehetőséget, megszünteti a társadalom negatív megítélését, valamint betöltheti eredeti célját, amely a munka világába való visszavezetést szolgálja.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Az aktív korú lakosság kis hányada dolgozik a településen, a lakosság döntő többsége napi szinten ingázik a munka-és lakóhelye között. A lakosság jelentős része Budapestre jár dolgozni, de sokan a környező településeken vállalkozásoknál végeznek munkát.

A településen nagyobb létszámú munkavállalót állandóan foglalkoztató intézmény/vállalkozás jelenleg nincs. A legnagyobb foglalkoztató 2012. december 31. napjáig az önkormányzat volt, jelenleg a Bayer Hungária Kft. foglalkoztatja a legtöbb személyt, de a dolgozói létszáma csak 25-30 fő.

A más településeken lévő munkahelyek megközelítése megoldottnak mondható. Legalább óránkénti rendszerességgel járnak vonatok a Budapest-Újszász-Szolnok vasútvonalon mindkét irányban. A környező települések megközelíthetők busszal is, valamint a környékbeli vállalatok nagy része külön dolgozói buszjáratokat szervez, amellyel a munkavállalók pluszköltség nélkül eljuthatnak a munkahelyükre.

A közeli településekre többen kerékpárral járnak, illetőleg járnának, amennyiben annak feltételei adottak lennének. Egy településeket összekötő kerékpárút hálózat közlekedés szempontjából könnyíthetné a munkavállalást.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A településen kifejezetten ilyen programok nincsenek, de az önkormányzatnál van lehetőség nyári diákmunka végzésére, valamint az önkormányzatnál és intézményeinél van lehetőség a középiskolásoknak az érettségire bocsátáshoz szükséges közösségi szolgálatot teljesíteni, amely közvetlenül hozzájárulhat későbbi munkaerőpiaci sikereikhez.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)

	Fő	Fő
2017	88	5
2018	94	3
2019	100	3
2020	105	5
2021	93	2
2022	98	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférést az önkormányzat több módon segíti:

- a Közművelődési Könyvtárban igénybe vehető internetezési lehetőség útján,
- a munkaerőtoborzást végző vállalatok részére a közösségi ház térítésmentes rendelkezésre bocsátásával,
- a munkaerőt kereső vállalatok álláshirdetéseinek térítésmentes elhelyezésével a hirdetőtáblán, honlapon, a közösségi házban, a polgármesteri hivatalban,
- a családsegítő által nyújtott álláskeresési segítség útján.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben az adott munkakörhöz jogszabályban előírt szakképzettséggel rendelkező, egészségügyileg alkalmas személyek foglalkoztatása történik, a kiválasztásnál irreleváns a munkavállaló vagyoni helyzete, illetőleg nemzetisége.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
Hátrányos megkülönböztetés nem jellemző a településre, a kiválasztás szempontjai kizárólag szakmai jellegűek lehetnek.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A 21. századot leginkább az különbözteti meg az előző korszakoktól, hogy felgyorsult a körülöttünk lévő világ. Ezért az oktatás egyik kiemelt feladata az, hogy a gyermekeket felkészítse erre a gyorsan változó környezetre. Az iskolás korosztályt érinti leginkább ez a változás, ugyanis digitális eszközök hiányában nem – különösen igaz volt ez a pandémia alatt-, vagy csak korlátozottan tudtak részt venni az oktatásban. Nagy problémát jelent az eszközök és az infrastruktúra hiánya az elmaradottabb térségekben, az egyébként is mélyszegénységben élő családok gyermekeinél. A technikai feltételek mellett fontos, hogy a mélyszegénységben élő iskolások, középiskolások csak az iskolában jutnak a világhálózathoz, mivel ezen családok nagyrészt nem rendelkeznek otthoni internet előfizetéssel.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Magyarországon a szociális ellátórendszert az állam, az önkormányzatok, valamint a civil szektor és az egyház biztosítja. Működésüket törvények és a törvényekhez kapcsolódó kormányrendeletek, ágazati rendeletek, helyi rendeletek határozzák meg.

Az önkormányzatok számára a szociális törvény és az önkormányzati törvény írják elő, hogy mely ellátási formákat biztosítsák, valamint, a költségvetésük terhére melyeket vállaljanak fel. Ezeket az önkormányzatok saját helyi rendeleteikkel szabályozzák.

Ennek értelmében Farnos Község Önkormányzata biztosítja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott rendszeres segélyeket, támogatásokat, valamint az eseti segélyeket. Az aktív korúak ellátásaként: foglalkoztatást helyettesítő támogatást, rendszeres ellátást a Járási Hivatal állapítja meg. A települési támogatásokat a Képviselő-testület állapítja meg, melyben a döntési hatáskört a testület a polgármesterre, illetőleg a jegyzőre ruházta át:

- a) eseti települési támogatás
- b) rendkívüli települési támogatás
- c) lakásfenntartási támogatás
- d) beiskolázási támogatás
- e) iskolalátogatási támogatás
- f) fűtési támogatás
- g) temetési támogatás
- h) idősek karácsonyi támogatása

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	88	3,85%	18	20,45%
2018	94	4,13%	23	24,47%
2019	100	4,25%	39	39,00%
2020	105	4,57%	28	26,67%
2021	93	4,05%	31	33,33%
2022	98	4,40%	34	34,69%

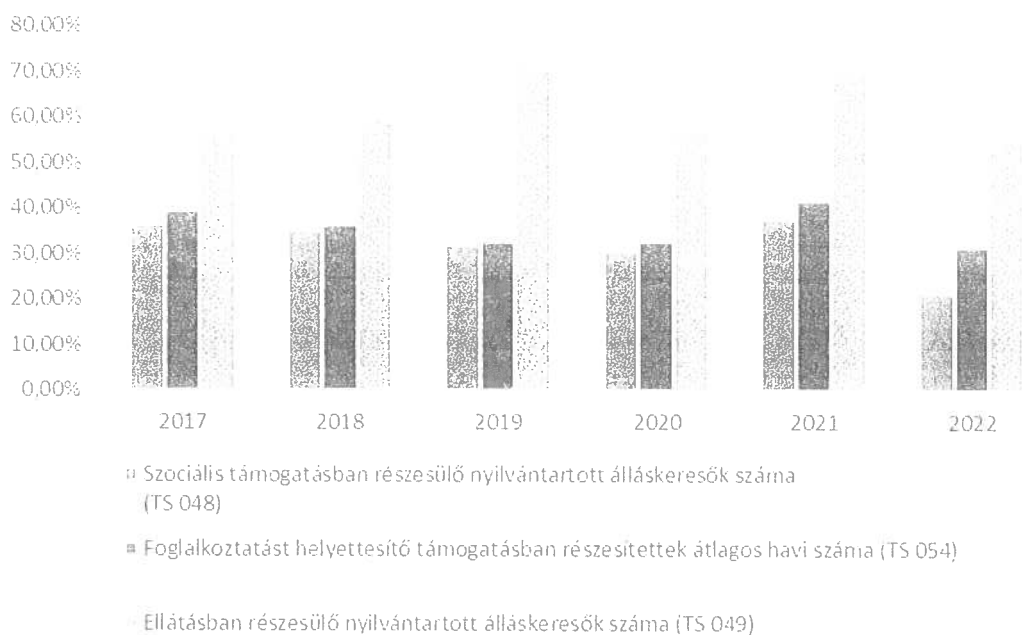
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	32	36,36%	35	39,49%	50	56,82%
2018	33	35,11%	34	36,38%	56	59,57%
2019	32	32,00%	33	32,82%	71	71,00%
2020	32	30,48%	34	32,69%	60	57,14%
2021	35	37,63%	39	41,61%	66	70,97%
2022	21	21,43%	31	31,65%	55	56,12%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	13
2018	13
2019	13
2020	14
2021	12
2022	11

Forrás: TeIR, KSH

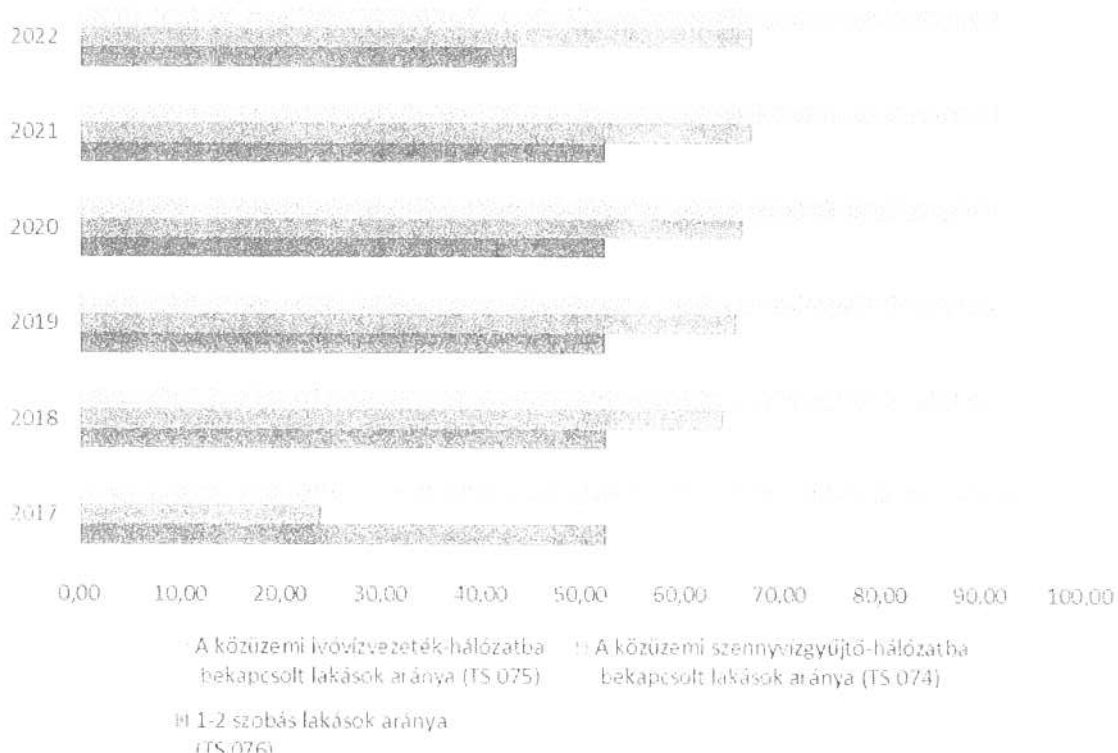
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	1541	1	0,65	52,69	24,21	93,25
2018	1542	1	0,65	52,66	64,46	90,92
2019	1544	2	1,30	52,59	65,67	91,32
2020	1545	1	0,65	52,56	66,34	91,78
2021	1544	0	0,00	52,53	67,23	91,84
2022	1563	1	0,64	43,70	67,23	91,84

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

A társadalmi egyenlőtlenség – az egyének, családok, csoportok társadalomban betöltött helyzetét meghatározó- egyik dimenziója a lakóhely, a lakásviszonyok alakulása.

A nem megfelelő lakáskörülményekből adódó alacsony társadalmi és gazdasági státusz, valamint az ehhez kapcsolódó előítéletek együttesen és egymással kölcsönhatásban többszörös társadalmi kirekesztettséget okozhatnak.

Egy adott település lakásállományának összetétele, kora, a beépítése és a lakóköznyezetének jellemzői, illetve az ezzel kapcsolatos intézkedések meghatározó jelentőségű tényezőként jelennek meg az esélyegyenlőség vizsgálata során.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat három bérlakással rendelkezik, amelyek szolgálati lakásként funkcionálnak, és a településen közszolgálatot teljesítő munkavállalók (pl. fogorvos, pedagógus) számára tart fenn az önkormányzat.

b) szociális lakhatás

Szociális lakásállománnyal a település nem rendelkezik. Az elmúlt két évben 2 alkalommal volt rá szükség, hogy a valamilyen katasztrófa folytán lakóingatlanukat elhagyni kényszerülő lakosoknak átmenetileg lakhatást volt szükséges biztosítani. Egy alkalommal az Önkéntes Tűzoltó Egyesület épületében, majd az önkormányzat épp üresen álló szolgálati lakásában kerültek elhelyezésre lakosok, amíg nem rendeződtek a körülményeik, a másik alkalommal pedig egy felújítás előtt álló, szolgálati lakásnak szánt önkormányzati épületben lett kialakítva egy lakrész a lakóingatlanát omlásveszély miatt elhagyni kényszerülő lakos számára.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Ilyen ingatlanok jellemzően Farnos külterületi településrészein (Öregszőlő, Muszaly) találhatóak, albérlétként átmeneti lakóhelyet, vagy akár állandó lakóhelyet jelentve megélhetési problémával küzdő lakosok részére.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

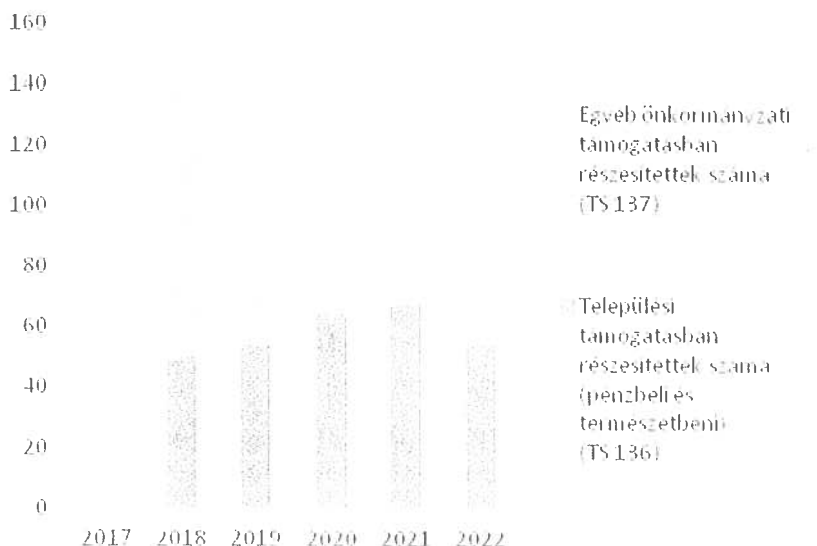
A település külterületi, nem lakóövezeti településrészei az Öregszőlő és a Muszaly. Mindkét településrészre jellemző a közművesítés részbeni hiánya. Néhány épület erősen felújításra szoruló. Farnos településen jelenleg egy hajléktalannak mondható személy él, akinek jelenleg éjszakai szálláshelye megoldott, egyebekben az önkormányzattól és intézményeitől segítséget nem kért. Amennyiben valaki a lakhatási körülményei miatt segítségre szorul a Család- és gyermekjóléti Szolgálat próbál megoldást találni a problémájára, illetve a Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézője is felkereshető ilyen ügyekben.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	7
2018	50	93
2019	54	59
2020	64	5
2021	67	74
2022	54	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lakhatást segítő támogatások

Lakhatást közvetve vagy közvetlenül segítő támogatásokat a települési támogatásokról szóló önkormányzati rendeletben szabályoz az önkormányzat. A lakhatást közvetlenül segíti a lakásfenntartási támogatás, valamint a fűtési támogatás, de közvetetten a többi támogatásnem is segíti a lakhatást. Ezek a támogatások jövedelemhatárhoz kötött támogatások. A lakhatást segíti még a Család- és Gyermejjóléti Szolgáltatón keresztül a rászorulóknak részére felajánlott bútorok és használati tárgyak, elektronikai cikkek eljuttatása a hiányt szenvedő családok részére.

f) eladósodottság

A településen élők eladósodottságára vonatkozó pontos adatokkal nem rendelkezünk, azonban ismereteink szerint a településen van olyan réteg, amelyet érint az eladósodottság, melynek következtében végrehajtási eljárások zajlanak. Az eladósodottság komoly problémát jelenthet, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, vagy alacsony jövedelmű idős, vagy többgyermekes családok esetében. Jelenleg településünkön ez nem jellemző, az időnként bajba jutó családoknak az önkormányzat rendkívüli települési támogatás megállapításával nyújthat segítséget. A problémák kezelésében a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat és a Polgármesteri Hivatal szociális előadója is segítséget nyújt az arra rászorulóknak (védendő fogyasztóvá válás, részletfizetés kérése).

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település külterületi, nem lakóövezeti településrészei az Öregszőlő és a Muszaly. Mindkét településrésze jellemző a közművesítés részbeni hiánya. A vezetékes ivóvíz, a csatornahálózat, valamint a vezetékes gáz szolgáltatás nem elérhető, az áramszolgáltatás elérhető lenne, viszont a településrész ingatlanjainak egy része ehhez nem csatlakozik anyagi, illetőleg egyéb okokból (pl. az épület nem alkalmas rá). A településen elérhető közszolgáltatások a falu központjában érhetők el, a két településrész pedig viszonylag távol helyezkedik el a település központjától, így bár a közszolgáltatások igénybe vehetők, azonban a megközelítés nehézkes. Ezen településrészek nem rendelkeznek szilárd útburkolattal, így az időjárás okozta utakadályoknak is fokozottan ki vannak téve a külterületi településrészen élők. A közösségi közlekedés hozzáférhetősége is korlátozottabb a külterületi településrészekén, főleg a Muszaly településrészen. A korlátozottság fő oka a távolság, az Öregszőlő településrésztől a vasútállomásig 4-5 km utat kell megtenni. A helyzetet könnyíti valamelyest, hogy az Öregszőlő településrész buszos közlekedés szempontjából kielégítő helyzetben van, és vannak buszjáratok, amelyek a vasútállomás irányában mennek, így egyszerűsítik a vasúti közlekedés igénybevételét.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb

lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Farmos településen jelenleg nem találhatók telepek, illetőleg szegregátum, azonban van két, a köznyelvben meghonosodottan elkülönülő településrész, ahol a szegregáció veszélye fennáll. Ezek a külterületi településrészek, az Öregszőlő, valamint a Muszaly. Ezekre jellemző, hogy a közművesítés nem teljeskörű, nincs vezetékes ivóvíz, illetőleg gázszolgáltatás. A többi közszolgáltatás (vezetékes áram, hulladékszállítás, postai szolgáltatások) elérhető, illetőleg a településrészek lakói megkülönböztetés mentesen részesülnek valamennyi ellátásban, ugyanúgy elérhetőek számukra is a település üzletei, szolgáltató egységei.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A problémát ezeken a területeken az okozza, hogy jellemzően sok a félkomfortos, illetőleg komfort nélküli, sokszor lakóingatlanok sem minősülő ingatlan, amelyekhez alacsony áron hozzá lehet jutni, ami vonzó a perifériára szoruló, megélhetési problémákkal küzdő, sokszor más településekről érkező személyeknek, akik abban a reményben költöznek ide, hogy itt alacsonyabb jövedelemből is biztosított lehet a megélhetésük. A munkavállalást azonban megnehezítheti a településrészek településközponttól való távolsága, illetőleg az áram, internetelérés esetleges hiánya, melynek következtében az álláskeresés nehézkessé válhat.

Fontos célkitűzése kell, hogy legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Programnak ezen településrészek leszakadásának megelőzése.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A település az egészségügyi alapellátásokat biztosítja. A településen két háziorvosi körzet van, mindkettő körzetben van ellátó orvos. Védőnői körzetből is kettő van, ebből jelenleg mindkét helyettesítéssel megoldott az ellátás. A településen fogorvosi rendelő is működik, melynek működési területe a település teljes területére, valamint Tápiószentmárton Göbolyjárás településrészére is kiterjed. A szakellátásokat típusától függően Nagykáta, Jászberény, Cegléd, Szolnok és Budapest településeken vehetik igénybe a lakosok. Valamennyi szakellátást biztosító település közvetlenül megközelíthető tömegközlekedési eszközzel.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltató	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási gazdálvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS

	szolgálatok száma (TS 107)	száma (TS 106)	k száma (TS 108)		(TS 133)	135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	2	0	0	1	77	11,83
2018	2	0	0	1	78	15,46
2019	2	0	0	1	77	9,36
2020	2	0	0	1	66	9,22
2021	2	0	0	1	62	7,82
2022	2	0	0	1	61	5,91

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen a prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés biztosított. Minden évben megszervezésre kerül a tüdőszűrés, valamint a Kistarcsai Kórházzal együttműködésben különjáratú busz szervezésével segítjük elő a 40 év feletti nők kötelező mammográfiai vizsgálatára való eljutást.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátások közül a pszichés megsegítés elérhető a településen 2018 tavasza óta. A Nagykátai Család-és Gyermekjóléti Központtal együttműködésben alkalommal egy pszichológus tart foglalkozásokat gyermekek és felnőttek részére is. A pszichológiai ellátás igénylésére a helyi Család-és Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül van lehetőség. További fejlesztő és rehabilitációs ellátásokhoz való hozzáférési lehetőségekről a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa, illetőleg a házi orvos tud tájékoztatást nyújtani a lakosságnak.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés a településen megfelel az érintett korosztályok egészséges étkezésének jogszabályban közétkeztetésre vonatkozóan előírt kritériumrendszernek.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen szervezett sportprogramokat leginkább az oktatási intézmények tartanak. A településen több olyan létesítmény is található, amely alkalmas sportprogramok bonyolítására: élőfüves focipálya, műfüves focipálya, aszfaltozott kosárlabdapálya, tornaterem, tornaszoba. Ezek a létesítmények a lakosság számára hozzáférhetőek, azokon sportprogram egyénileg is szervezhető. A településen van szabadtéri konditerem, illetőleg folyamatban van egy olyan szabadidő eltöltésére szolgáló park létesítése, amelyben helyet kapott egy ún. pumpapálya, ahol kerékpárral, rollerrel, görkorcsolyával és gördeszkával egyaránt sportolhatnak a lakosok. A településen sportegyesület is működik, amelynek labdarúgó és cselgáncs szakosztálya van.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Farmos község önkormányzatának jogszabály alapján kötelezően ellátandó feladata a szociális étkeztetés, a családsegítés, a házi segítségnyújtás.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Az oktatási-nevelési intézmények illetve a védőnő minden évben szervez drogprevenációs előadásokat, a Család- és Gyermejköltségi Szolgálathoz is fordulhatnak drogokkal kapcsolatos kérdésükkel, problémáikkal a lakosok.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem tapasztaltunk még ilyet, lakossági panasz nem érkezett.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az egészségügy területén fokozottan szükség van a pozitív diszkriminációra annak érdekében, hogy a nehezebb anyagi körülmények között, olykor létfenntartási gondokkal küzdő személyek is megfelelő egészségügyi ellátásban részesüljenek, hogy az egészség ne anyagi kérdés legyen. Ezt hivatottak segíteni a közgyógyellátás, valamint az ápolási díj is. Sajnálatos módon a településen ápolási díjban részesülőkről a KSH adatbázisa a vizsgált években nem tartalmaz adatot, mert a számuk vélhetően nem nulla. Mindezekon felül a települési támogatásokról szóló önkormányzati rendelet eseti támogatás elnevezésű támogatásneme keretében gyakori a gyógyszerköltségek önkormányzati megfinanszírozása a rászoruló kérelmező részére.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet színterei, fórumai leginkább a község rendezvényei: az ünnepi megemlékezések, a falunap, a közmeghallgatás, a civil szervezetek által szervezett programok, a közintézmények (iskola, óvoda) által szervezett bálók. A felsoroltakra jellemző, hogy az évek előrehaladtával az érdeklődés ezek iránt folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. A közösségi élet fóruma lett továbbá a technika fejlődésével a közösségi oldalak felülete. A közösségi oldalak (főleg Facebook) térnyerésével a tényleges közösségi programok, valós közösségi színterek iránti érdeklődés hanyatlik.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	van	2 367	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar , önkormányzati adatok

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen nincsenek etnikai csoportok, így etnikai konfliktusok jellemzően nincsenek, viszont sajnálatosan egyre több az elmérgesedett szomszédi viszony, a szűkebb lakókörnyezetek (pl. utcák) lakóinak egymástól való elidegenedése. Az utóbbi években növekvő tendenciát mutat a közösségi összetartás hiánya.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A településen minden év adventi időszakában megszervezésre kerül egy jótékonysági koncert, amelynek teljes bevételével a rászoruló családokat támogatja a Hetednapi Adventista Egyház a Család-és Gyermejkölési Szolgálat közreműködésével. A Szolgálat egész évben gyűjt felajánlásokat, adományokat, amelyeket a rászoruló családok részére a lehető legrövidebb időn belül eljuttat.

Jellemző hagyatéki bútorok, használati tárgyak adományozása és a ruhaadomány, amely kiosztására a Szolgálat rendszeres időközönként ingyenes turkálót szervez a rászorulóknak részére.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Farmos településen egy nemzetiségi csoport sem képviselteti magát.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen több önszerveződő közösség elérhető, melyhez a lakosok szabadon csatlakozhatnak (pl. Rózsa Nyugdíjas Egyesület, Famosi Hagyományőrző Egyesület, Atlantisz Szabadidő Egyesület, Famosi Polgárőr Egyesület, Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Gazdakör, Sport-Klub). Ezen közösségek számára az önkormányzat pályázat útján minden évben megteremti a támogatás lehetőségét.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem képviselteti magát a roma nemzetiség, roma nemzetiségi önkormányzat nincs.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Jelentős a tartós munkanélküliek aránya a munkanélküliek összlétszámához képest	Tájékoztatás a Munkaügyi Központ által nyújtott lehetőségekről, ingyenes álláskeresői célú internethasználat biztosítása a könyvtárban, továbbtanulás, ingyenes tanfolyamok elvégzésére ösztönzés
A munkanélküliség az 50 év feletti lakosságot érinti leginkább	Tájékoztatás a Munkaügyi Központ által nyújtott lehetőségekről, ingyenes álláskeresői célú internethasználat biztosítása a könyvtárban, helyi vállalkozókkal kapcsolatfelvétel annak érdekében, hogy az egészségügyileg alkalmas 50 év feletti álláskeresőik részére is biztosítsanak lehetőséget az álláshelyek betöltésére
Az Öregszőlő és Muszaly településrészekben élők nehéz körülményei, foglalkoztatási és megélhetési problémái	A külterületi utak megfelelő kialakítása a munkába járás megkönnyítése érdekében, ingyenes álláskeresői célú internethasználat biztosítása a könyvtárban.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 783	1 786	3569	49,96%	50,04%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			105	2,94%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	267	231	498	7,48%	6,47%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	56	51	107	1,57%	1,43%

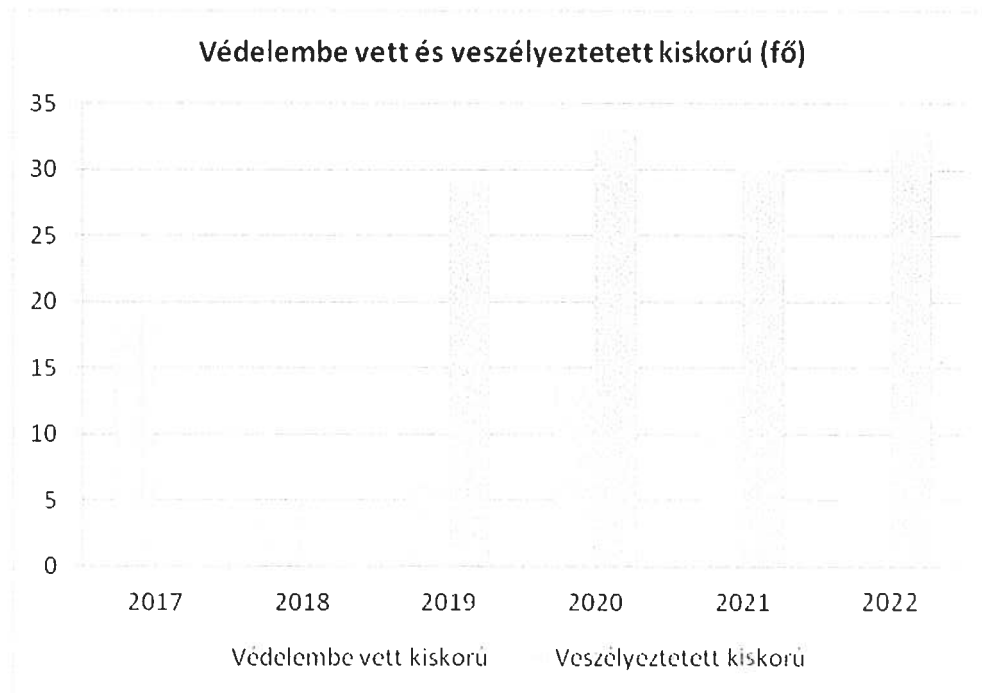
Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	19	n.a.
2018	5	n.a.
2019	8	29
2020	14	33
2021	13	30

2022	6	33
------	---	----

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatok adatai mutatják, hogy a védelem vett, és a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma változó tendenciát mutat a vizsgált éveken belül. A Családsegítő-és Gyermejjólét Szolgálat szolgáltatását igénybe vevők által elsődleges problémaként megjelölt problémák a 0-17 éves korosztály tekintetében (az előfordulási gyakoriság sorrendjében):

1. Gyermeknevelési problémák
2. Életviteli problémák
3. Családi-kapcsolati konfliktus
4. Elhanyagolás
5. Gyermekintézménybe való beilleszkedési problémák
6. Családon belüli bántalmazás
7. Magatartászavar, teljesítményzavar
8. Megélhetési problémák
9. Egészségi problémák

A családsegítő által kezelt problémák típusa szerint leggyakrabban előforduló probléma a nem megfelelően megválasztott gyermeknevelési eszközökkel és az életvitellel kapcsolatos. Az elsődleges problémákhoz többször társulnak a felsorolás további nevesített problémakörei. A

családok életében az anyagi problémák mellett a gyermeknevelési nehézségek, a szülők és család életvitelében felmerülő problémák egyre növekvő számban fordulnak elő.

Egyre nagyobb számban fordulnak elő a családi konfliktusok és a családon belül történt gyermekbántalmazások is, így egyre több gyermek életében okoznak lelki problémákat, illetve a gyermekek magatartás és teljesítményzavara is magyarázható egyes esetekben a rosszul működő családi kapcsolatok miatt.

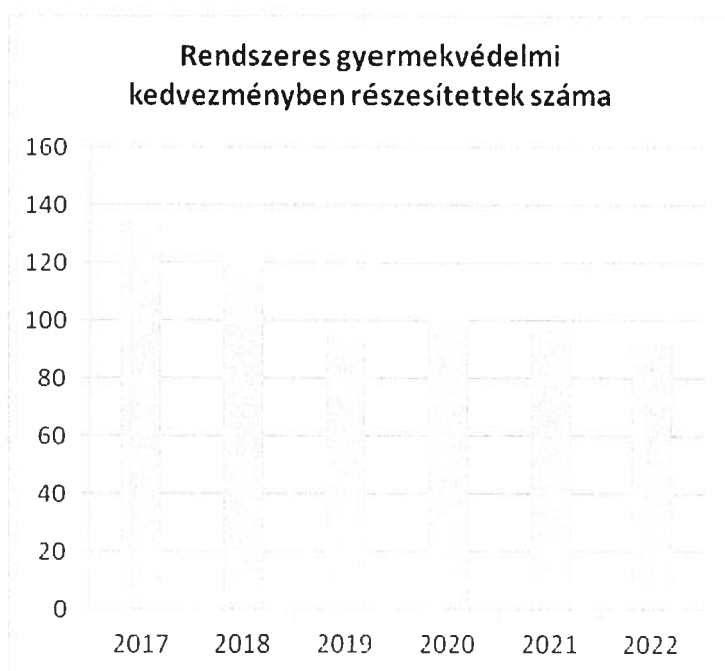
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításáról a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról a 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) rendelkezik.

A jegyző megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege, és a család vagyona a jogszabályban meghatározott értéket nem haladja meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzetes alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, meghatározott pénzbeli támogatásnak, a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	136
2018	122
2019	96
2020	101
2021	99
2022	92

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Az önkormányzat a felsőfokú tanulmányokat folytató diákok számára ösztöndíj támogatást biztosít azáltal, hogy évről évre csatlakozik a Bursa Hungarica pályázathoz.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása.

A program keretében olyan szociálisan hátrányos helyzetű, felsőoktatásban résztvevő hallgatóknak folyósítható az ösztöndíj, akik a települési önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkeznek, felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali tagozatos) képzésben vesznek részt.

A többszintű támogatási rendszer pénzügyi fedezetéül három forrás szolgál: a települési önkormányzati, a megyei önkormányzati, valamint – az Emberi Erőforrások Minisztériuma finanszírozásával – a felsőoktatási intézményi költségvetésben megjelenő elkülönített forrás.

Emellett az önkormányzat a települési támogatásokról szóló rendeletében két támogatási nemet határozott meg a gyermekek részére, az egyik a beiskolázási támogatás, a másik pedig az iskolalátogatási támogatás.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	16	11	27

2018	15	8	23
2019	12	8	20
2020	14	6	20
2021	14	6	20
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői
A HEP 4.3 i) pontjában részletesen kifejtve.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;
Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek nem élnek a településen.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.
Nincs ilyen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Sok gyermek jár iskolába a külterületi településrészről, az Öregszőlőből. A településrész oktatási intézményektől való távolsága az időjárási viszonyok függvényében nehézséget okoz a gyermekeknek. A települési támogatásokról szóló önkormányzati rendelet alapján az erről a településrészről járó rászoruló gyermekek részére támogatás igényelhető a buszbérlet megvásárlásához annak érdekében, hogy az általános iskolába történő eljutást könnyítsük. A szünidei gyermekétkeztést az önkormányzat úgy biztosítja, hogy az Öregszőlő településrészen élő gyermekek részére az Öregszőlőben lévő Liget közért jóvoltából a déli meleg főétel ott kerül kiosztásra, így a gyermekeknek, illetőleg szüleiknek nem kell több kilométeres utat megtenni napi szinten az ebédért. A külterületi településrészen élő gyermekek helyzetét javítja a lakossági szféra összefogása, ugyanis rengeteg felajánlás történik, amely kifejezetten az Öregszőlőben található Liget közértbe kerül eljuttatásra, és az üzlet tulajdonosai ismervén a településrész lakóit, olyan helyre juttatják el a felajánlásokat, ahol bizonyosan jó hasznát tudják venni.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetőleg halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ugyanolyan szinten férnek hozzá a szolgáltatásokhoz, mint bármelyik gyermek a településen. A fogyatékkal élő gyermekek közül az integráltan nevelhető-oktatható gyermekek részére tud a település intézményrendszere szolgáltatásokat biztosítani. Speciális ellátáshoz más településre kell utazni.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen két védőnői körzet van, jelenleg mindkét helyettesítés útján kerül ellátásra. A védőnői ellátás folyamatosan biztosított a település valamennyi gyermeke számára.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	2	0	0	n.a.	n.a.
2018	2	0	0	n.a.	n.a.
2019	2	0	0	n.a.	n.a.
2020	2	0	0	n.a.	n.a.
2021	2	0	0	n.a.	n.a.

2022	2	0	0	n.a.	n.a.
------	---	---	---	------	------

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen külön gyermekorvosi praxis nincs, a gyermekek ellátását az adott körzet háziórvosa végzi el.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korúak megfelelő fejlődését a védőnő és a háziórvos követi nyomon a településen. Amennyiben olyan körülményt észlelnek, amely a gyermek speciális ellátási igényére enged következtetni, a kellő tájékoztatást, segítséget megadják a szülők részére. A községi óvodában a speciális ellátási igényű gyermekek közül a szakvélemény által integráltan nevelhetőként meghatározott gyermekek gyógypedagógiai fejlesztésére van lehetőség. Egyéb speciális ellátási igény esetén a településen kívül szükséges ellátási formát, lehetőséget keresniük a szülőknek.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Farmos településen a gyermekjóléti alapellátás keretében család-és gyermekjóléti szolgálat működik, ahol egy fő családsegítő és egy részmunkaidős szociális asszisztens biztosítja a gyermekjóléti alapellátást.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődebe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődebe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődebe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődebe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Farmos településen 2023. november 2. napján kezdte meg működését a Farmosi Gólyavár Bölcsőde, ahol 24 gyermek részére tudunk bölcsődei ellátást biztosítani.

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelem központi eleme az úgynevezett jelzőrendszer, melyet a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat működtet. A jelzőrendszernek tagjai a település intézményeinek, egyházainak képviselői, a körzeti megbízott, akik a tevékenységük során a gyermekekkel kapcsolatba kerülnek. A jelzőrendszeri tagok rendszeres időközönként megbeszélést tartanak, mely során megvitatják a gyermekvédelem helyzetét. Mint ahogy a neve is mutatja, a jelzőrendszer lényege az, hogy a rendszer tagjai jelzést tesznek a megfelelő szervek felé, amennyiben azt tapasztalják, hogy egy gyermek veszélyhelyzetben lehet. Jelzést tehet olyan is, aki nem a jelzőrendszer tagja.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokról a családsegítő munkatárs, valamint a szociális asszisztens nyújt tájékoztatást a krízishelyzetben lévőknek.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen több civil szervezet, valamint az oktatási intézmények is részt vesznek abban, hogy a gyermekek egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés biztosított legyen. Ehhez az önkormányzat is támogatást nyújt. A szabadidő

hasznos eltöltésére lehetőséget biztosít a Farnos SE, ahol a gyermekek a labdarúgó, illetőleg a cselgáncs sportágak közül választhatnak. A Hagyományőrző Egyesület szervezésében már évek óta megrendezésre kerül nyáron a hagyományőrző és néptánc tábor, az egyesület szervezésében egész tanévben több korcsoportban néptánc oktatás is folyik a gyermekek részére. Az oktatási intézmények nagy hangsúlyt fektetnek a testnevelés és az egészségre nevelés biztosításra. A minden évben megrendezésre kerülő farmosi napok keretében is változatos gyermekprogramok várják a legfiatalabbakat.

Az iskola részt vesz Erzsébet táborokon, valamint a családsegítő és az önkormányzat együttműködésével beadott pályázat keretében 2023 nyarán hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek is eljutottak egy hetes Erzsébet táborba. A tábor a gyermekeknek és kísérőiknek térítésmentes volt, az önrészt az önkormányzat finanszírozta. Ebből, amennyiben a lehetőséget továbbra is meghirdetik, hagyományt szeretnénk teremteni.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés az intézményen belüli módon, valamint - a szünidei gyermekétkeztetés keretében - intézményen kívül valósult meg az alábbiak szerint:

A gyermekétkeztetést tízórai, ebéd és uzsonna formájában a Stenzl House Kft. biztosította az óvodában és az általános iskolában az önkormányzattal kötött megállapodás alapján. Ellátás iránti igény elutasítva nem volt.

Az óvodába beíratott 124 gyermekből 108 gyermek számára volt biztosítva az ingyenes intézményes gyermekétkeztetés.

A 273 általános iskolai tanulóból 93 tanuló étkezik a konyha ebédlőjében, melyből 44 tanuló ingyenes étkeztetésre, 18 tanuló pedig 50%-os kedvezményre jogosult szociális helyzete alapján részesült 50 %-os térítési díjkedvezményben.

Az intézményben történő étkeztetés mellett a szünidei gyermekétkeztetés megszervezése is az önkormányzat feladata a Gyvt. alapján az alábbiak szerint:

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére térítésmentesen déli meleg főétkezést biztosít a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés *a*) pontja szerinti esetben

*a)*³a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az *a)* pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés biztosítására is az Stenzl House Kft- vel kötött megállapodást.

Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetési időszakok előtt felhívást küldött ki az érintett szülők, törvényes képviselők részére, akik nyilatkozhattak, hogy igénybe kívánják

venni a szolgáltatást. Azon gyermekek részére, akiknek igényelték az étkezést, jelenléti ív alapján átvehető volt a szállításra kész, csomagolt ebéd.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Kifejezetten ilyen jellegű helyi programok nincsenek.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs tudomásunk ilyenről.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az állam által biztosított hátránykompenzáló juttatások mellett a települési támogatásokról szóló önkormányzati rendelet meghatároz iskolakezdési, valamint iskolalátogatási támogatást. Előbbi tanévkezdéskor igényelhető 10 000 Ft. összegben, utóbbi pedig a középfokú oktatási intézménybe tömegközlekedéssel történő eljutást finanszírozza, valamint a település távolabbi részeiből az általános iskolába történő bejutást is. Célnak tűzhető ki a hátránykompenzáló juttatások további elemekkel történő bővítése, a jogosultság kiterjesztése annak érdekében, hogy a gyermekek esélyegyenlőségét minél inkább elősegítsük.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

b)

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	97	16	16,49
2018	103	13	12,62
2019	112	7	6,25
2020	117	7	5,98
2021	124	12	9,68
2022	n.a.	n.a.	n.a.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	56	19,93
2018	n.a.	42	15,33
2019	n.a.	46	17,04
2020	n.a.	39	14,50
2021	n.a.	37	13,55
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A hátrányos helyzet (HH), illetőleg a halmozottan hátrányos helyzet (HHH) fogalmát, feltételrendszerét a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) tartalmazza. Ez alapján hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében hátrányos helyzetet megalapozó körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A hátrányos helyzetű gyermekek, mint ahogy azt az elnevezés is mutatja, hátrányból indulnak a többi gyermekkel szemben, amely leküzdése a gyermek, a pedagógus és a szülő közös feladata. Mindhárom félnek ki kell vennie a részét a feladatból annak érdekében, hogy a gyermek leküzdhesse a hátrányát.

A sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermekek a köznevelési törvény alapján kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknek minősülnek. A BTMN enyhébb, az SNI súlyosabb kategória. A BTMN gyermek integráltan nevelhető-oktatható, az SNI gyermekek közül vannak integráltan nevelhető-oktatható, valamint speciális oktatást igénylő gyermekek. Famoson az integráltan nevelhető-oktatható gyermekek óvodai és általános iskolai nevelésére van lehetőség, a speciális oktatási igényű gyermekeket olyan intézményekben fogadják, ahol ez az intézmény alapító okirata szerint lehetséges. A nagykátai járás több településén is van lehetőség speciális igényű gyermekek oktatására, valamint Cegléden található bentlakásos intézmény is.

A HH és HHH gyermekekkel kapcsolatosan problémaként merül fel, hogy a családi háttérből adódó hátrányok miatt könnyebben lemorzsolódnak, idő előtt kikerülnek a közoktatásból.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	79	2
2018	62	8
2019	54	8
2020	70	3
2021	72	3
2022	44	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	5	125	1	97	0	0	19
2018	n.a.	5	125	1	103	0	0	21
2019	n.a.	5	125	1	112	0	0	22
2020	n.a.	5	135	1	117	0	0	23
2021	n.a.	5	138	1	124	0	0	25
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017/18	0	16	2	17,56	8,19
2018/19	0	16	2	17,13	12,41
2019/20	0	16	2	16,88	13,33
2020/21	0	16	2	16,81	9,67
2021/22	0	16	2	17,06	8,79
2022/23	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017/18	34
2018/19	32
2019/20	31
2020/21	28
2021/22	33
2022/23	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

d) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek; Nincs tudomásunk ilyenről.

e) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A településen egy általános iskola és egy óvoda van, így településen belül nincs összehasonlítási alap, de a kompetenciamérések eredménye, valamint a tanulmányi versenyeken való eredményes szereplés alapján megállapítható, hogy az oktatás magas színvonalon zajlik. Általában valamennyi nyolcadikos tanuló felvételt nyer az általa választott középfokú oktatási intézmények valamelyikébe. Az általános iskolai oktatás magas színvonalát megalapozza az óvodai nevelés magas színvonala. Az óvoda nevelési programját jó gyakorlatként számos más óvoda felhasználta saját nevelési programja kialakításához.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az állami szociális juttatások mellett a települési önkormányzat saját települési támogatásokról szóló rendeletében is meghatározott kifejezetten a gyermekek esélyegyenlőségét segítő támogatásnemeket. Célként tűzhető ki a pozitív diszkrimináció további kiterjesztése, a hátránykompenzáló juttatások körének bővítése.

4.4.6. számú táblázat - Gyermejköltségi, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	52	61
2018	n.a.	n.a.	31	58
2019	n.a.	n.a.	29	47
2020	n.a.	n.a.	38	38
2021	n.a.	n.a.	30	47
2022	n.a.	n.a.	35	42

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hátrányos helyzetű, valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek lemorzsolódási veszélyei	A hátrányos helyzetet megalapozó tényezők (alacsony iskolázottság, alacsony foglalkoztatottság, elégtelen lakókörnyezet) javítása, Ösztönzés a napközi, valamint a tanulószoba igénybevételére, Ösztöndíjprogram létrehozása a jobb eredményekre ösztönzés érdekében
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jövedelemhatárának alacsonysága miatt sok nehéz körülmények között élő család kiesik a kedvezményezetttek köréből, mert az egy főre eső jövedelem bár alacsony, de meghaladja az rgyk. megállapításához szükséges mértéket	Ezen családok megsegítése helyi szinten nyújtható települési támogatások által (pl. ingyenes/kezdményes gyermekétkeztetés)
A közösségi média negatív hatásainak kitettség (internetes zaklatás, csalás, bántalmazás)	Közösségi média megfelelő és körültekintő használatára való figyelemfelhívás, előadások szervezése, érzékenyítés
Drogok terjedése	Drogprevenciós előadások szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

A nők hátrányos megkülönböztetése nemük, családi állapotuk, anyaságuk, várandósságuk miatt következhet be. E hátrányos megkülönböztetés lehet közvetlen, illetve közvetett és az élet valamennyi területén jelentkezhet kezdve a foglalkoztatástól, a bérek megállapításán át, egészen a közéletbeli, politikai szerepvállalásukig, a családon belüli szerepükig, megbecsülésükig.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	3,93	3,33	3,63%
2018	3,94	3,86	3,90%
2019	3,76	4,59	4,18%
2020	4,62	4,12	4,37%
2021	3,74	3,99	3,87%
2022	4,36	3,78	4,07%

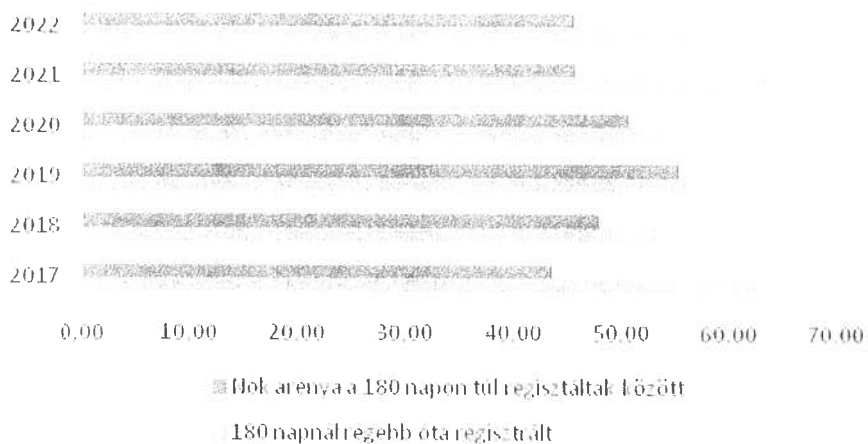
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2017	62,5	43,64
2018	53,19	48
2019	56	55,36
2020	60	50,79
2021	63,44	45,76
2022	58,16	45,61

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

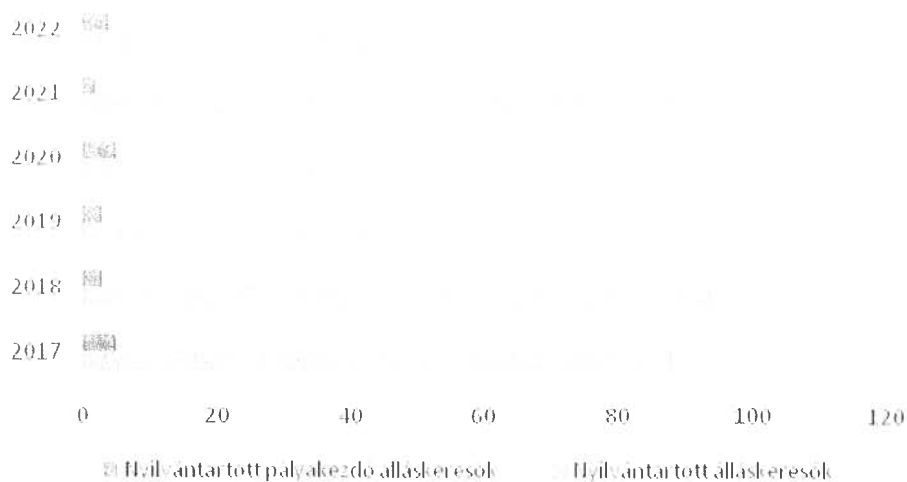
180 napnál hosszab ideje álláskereső

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	88	5
2018	94	3
2019	100	3
2020	105	5
2021	93	2
2022	98	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A Munkaügyi Központ által meghirdetett képzési programokon nők és férfiak azonos arányban vesznek részt a településről.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyeit tovább rontja, hogy korai életkorban szülnek először, később pedig több gyermeket is a világra hoznak. Korai gyermekvállalásuk miatt nem tanulnak szakmát, később a gyerekek ellátása kapcsán otthon maradnak. Mivel más megélhetési forrásuk nem marad, ezért a gyermek után járó juttatások

lehetőségét is maximálisan kihasználják. Végül iskolázatlanul és gyakorlatilag munkaerő-piaci tapasztalat nélkül jutnak el olyan korba, amikor már a koruk miatt sem fogják szívesen alkalmazni őket.

Sikeres elhelyezkedés esetén problémát okozhat az, hogy a gyermek megbetegedése esetén az édesanya segítők hiányában sokszor nem tudja kire bízni a gyermeket a munkában töltött időre, így kénytelen ő otthon maradni a gyermek ápolására. Ezt hosszabb távon a legtöbb munkáltató nem tolerálja.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs tudomásunk ilyenről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	1,5	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen a bölcsődei ellátás 2023. november 2. napjától biztosított. A településen családi napközi nem működik. Az óvodai férőhelyek száma 135, amely fenntartói engedéllyel növelhető maximum 10%-al, így minden évben elegendő az óvodai ellátásban részesülők számára.

Farmos valamennyi közintézménye családbarátnak mondható, nem okoz problémát, ha a gyermeket orvoshoz szükséges vinni, vagy munkaidőben van a gyermeknek előadása, fellépése. Településünkön kiemelten fontos a gyermekek jóléte, hiszen ők a település jövőjének, fennmaradásának zálogai.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Farmoson két védőnői körzet van. Az utóbbi években mindkét körzetet egy védőnő látta el, jelenleg pedig helyettesítés útján látják el mindkét körzetet. A védőnői ellátás a magas gyermeklétszám ellenére zökkenőmentes.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A jogszabályi változás ellenére a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen marad. Családi problémák felszínre kerülése esetén a jelzőrendszeri tagok írásbeli vagy szóbeli jelzése alapján a Család- és Gyermekegészségügyi Szolgálat családsegítője minden esetben igyekszik a család részére megfelelő megoldást nyújtani, a probléma súlyosságától függően hatósági eljárást kezdeményezhet, kiskorúak részére védelembe vételi eljárást vagy családból kiemelését javasolhatja a Központ vagy Gyámhivatal felé.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyanotthon, családok átmeneti otthona)

A településen krízishelyzetben a családsegítő tud tájékoztatást adni az igénybe vehető szolgáltatásokról. Otthont nyújtó szolgáltatás a településen nincs, de amennyiben a krízishelyzetet némiképp megoldja, a települési támogatásokról szóló rendelet alapján lehetőség van eseti, valamint rendkívüli támogatás biztosítására is. Előbbiről a polgármester átruházott hatáskörben, utóbbiról a képviselő-testület dönt.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A település képviselői között öt (2 képviselő, 2 külsős bizottsági tag) nő van. A település jegyzői tisztségét nő tölti be, a polgármesteri hivatal köztisztviselői valamennyien nők. Az óvodában, bölcsődében kizárólag nők dolgoznak, az általános iskolában is többségében vannak a női foglalkoztatottak. Az önkormányzati intézményekben többségében női foglalkoztatottak vannak. A településen betölthető álláshelyek jelentős többségét nők töltik be. A nők a civil szervezetek életében is jelentős szerepet töltenek be. A nőknek kifejezetten nagy szerepe van a helyi közéletben.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Helyi szinten a gyermeket/gyermekeket nevelő munkanélküli és/vagy alacsony iskolázottságú nők partnerüknek, szociális ellátórendszernek történő kiszolgáltatottsága okozhat problémát. A problémát enyhítheti bölcsőde létesítése a településen, amelyre 2023. novemberére sor is került.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküli és/vagy alacsonyan iskolázott gyermekeket nevelő nők kiszolgáltatottsága	Munkavállalás könnyítése bölcsőde biztosítása által
Gyermekek segítség nélkül nevelő nők elhelyezkedési nehézségei	Legalább részmunkaidős állás vállalására ösztönzés, segítségnyújtás családbarát munkahelyek felkutatásában

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

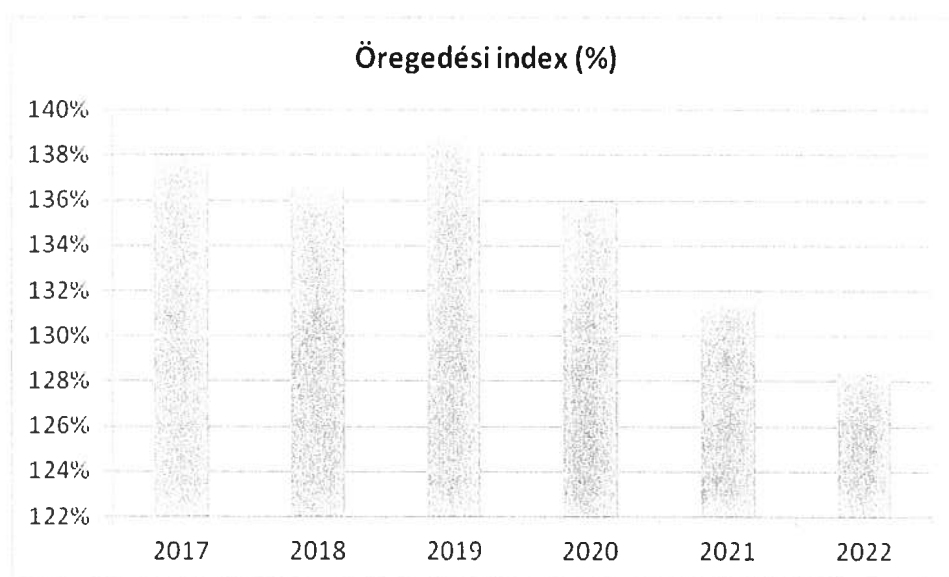
Az országos trenddel megegyezően településünkön is jellemző a lakónépesség előregedése. A mai egészségügyi tudományos technológiai lehetőségek már biztosítják az idősor jó egészségben történő megélését. Az idősorúak aktívan vállalnak részt a közéletben. Az idősorúak anyagi, fizikai, egészségügyi és szellemi állapota nagyon heterogén képet mutat. Jellemzően alacsony jövedelemmel rendelkeznek, a megélhetési és gyógyszerköltségeik magasak, önálló képességük korlátozott, segítségre, támogatásra szorulnak.

6.1 Az idősorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	654	474	137,97%
2018	650	476	136,55%
2019	659	475	138,74%
2020	677	498	135,94%
2021	678	516	131,40%
2022	688	536	128,36%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	358	580	938
2018	337	562	899
2019	333	549	882
2020	326	539	865
2021	317	533	850
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	11	0	247	460	3	39	0
2018	11	0	235	448	3	34	1
2019	10	0	239	445	4	30	1
2020	9	0	234	441	2	29	1
2021	9	1	231	435	3	29	1
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1

Forrás:
TeIR,
KSH
Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A nyugdíjasok foglalkoztatási lehetőségei meglehetősen korlátozottak a jogszabályok alapján. A nyugdíjasok között különbség tehető az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött nyugdíjasok, valamint a nők 40 éves munkaviszonya utáni karkedvezményes nyugdíjában részesülők között. Előbbiek foglalkoztatása csak miniszteri engedéllyel történhet, utóbbiaké pedig bizonyos jövedelemhatár alatt megbízási jogviszony keretében nyugdíj mellett is lehetséges, mindaddig, ameddig a rájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt be nem töltik. A településen öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött nyugdíjasok foglalkoztatása nem történik, viszont az általános iskolában, óvodában jellemző a karkedvezménnyel nyugdíjba vonult pedagógus óraadókénti foglalkoztatása.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		88	94	100	105	93
41-45 év (TS 042)	Fő	11	6	13	12	14	16
	%	12,50%	6,38%	13,00%	11,43%	15,05%	16,33%
46-50 év (TS 043)	Fő	8	14	11	15	14	9
	%	9,09%	14,89%	11,00%	14,29%	15,05%	9,18%
51-55 év (TS 044)	Fő	8	10	10	10	9	11
	%	9,09%	10,64%	10,00%	9,52%	9,68%	11,22%
56-60 év (TS 045)	Fő	15	16	15	13	10	6
	%	17,05%	17,02%	15,00%	12,38%	10,75%	6,12%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	10	13	16	16	17	26
	%	11,36%	13,83%	16,00%	15,24%	18,28%	26,53%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A nyugdíjasok foglalkoztatási lehetőségei meglehetősen korlátozottak a jogszabályok alapján. Famoson jellemző a háztáji növénytermesztés és állattartás. Az aktívabb időskorúak kertet művelnek, mezőgazdasági idénymunkát vállalnak, kisállatokat tartanak, ezzel egészítik ki nyugdíjellátásukat. A tevékeny időskort biztosíthatja továbbá a családon belüli segítségnyújtásuk pl. az unokákra történő felügyelés révén.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az időskorú lakosság hátrányos megkülönböztetéséről a foglalkoztatás területén nincs tudomásunk, de a 6.2. sz. táblázatból kitűnik, hogy a nyugdíjkorhatárhoz közeledő életkor hátrányt jelenthet a foglalkoztatás területén. Az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma átlagosan negyede az összes regisztrált munkanélküliek számának.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idősek számára is ugyanúgy elérhetőek a egészségügyi, valamint alapellátások, mint a település többi lakosa számára, továbbá az idősek számára megszervezésre került a házi segítségnyújtás szolgáltatás, amelyet településünk önállóan lát el A településen két gondozónő gondoskodik a házi segítségnyújtást igénylő idősek szükségleteiről, az önkormányzatnak 12 fő gondozott ellátására van engedélye. Ez az év jelentős részében telített. A házi segítségnyújtásban részesülők számának csökkenése a 6.3.1 sz. táblázatban látható módon annak a következménye, hogy a társulás megszűnt.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	654	0	28	0
2018	650	0	22	0
2019	659	0	16	0
2020	677	0	15	0
2021	678	0	11	0
2022	688	0	10	0

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A településen a közművelődési és kulturális szolgáltatások nyújtásának központja a Művelődési Ház és Közművelődési Könyvtár, amely szolgáltatásait az idősek programtól függően ingyenesen vagy térítés ellenében vehetik igénybe.

c) idősek informatikai jártassága;

Az idősek informatikai jártassága igen vegyes képet mutat. A 80 év alattiak egy része többé kevésbé magabiztosan használja az internetet, okostelefont, ismeri a közösségi oldalakat, azokon rendszeresen kapcsolatot tart ismerőseivel, családtagjaival. A nyugdíjasok jellemzően a családtagok (leginkább unokák) segítségére számíthatnak az informatikai kérdéseikben. A településen az utóbbi években pályázati keretek között többször adódott lehetőség ingyenes informatikai tanfolyam elvégzésére, amelyen nyugdíjas korú lakosok is részt vettek. A 80 év felettek már kevésbé vagy egyáltalán nem jártasak az informatikai kérdésekben, de részükről különösebb igény sem érzékelhető erre vonatkozóan.

d) a generációk közötti programok.

Az önszerveződő módon szerveződő célzott programok lebonyolításához az önkormányzat ingyenesen biztosít helyet.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősebb, de még tetterre kész nyugdíjasok egyaránt aktívak a civil, állami vagy egyházi eseményeken egyaránt. A még idősebbek már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozdulnak ki otthonról. Esetükben a magukba zárkózás az a probléma, amit kezelni kell. Az önkormányzat a házi segítségnyújtás működtetésével próbál a rászorulóknak megfelelő segítséget nyújtani.

Kistelepülés lévén az életkorral járó saját igények kielégítését célzó programok szervezésére önkormányzati szinten nem áll rendelkezésre forrás.

A településen évtizedek óta igen aktívan működik a Rózsa Nyugdíjas Klub, amelynek tagjai rendszeresen összegyűlnek a klubhelységükben, változatos programokat, bált szerveznek, a község rendezvényein színvonalas műsorokkal képviseltetik magukat. Aktív kapcsolatot tartanak a térség többi nyugdíjas egyesületével, a generációk közötti kapcsolatot erősítve rendszeresen látogatják meg az óvodásokat, ahol együtt játszanak, palacsintát sütnek. Ez mindkét korosztályra rendkívül jó hatással van.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek gyakrabban válnak bűncselekmények áldozatává (pl. házaló csalók, internetes, sms csalások)	Rendszeres tájékoztatás.

Egyedül élő/alacsony nyugdíjjal rendelkező idősök megélhetési nehézségei	Települési szintű szociális juttatások bővítése,
Idősök önellátási nehézségei	Önkéntes társadalmi munka ösztönzése (pl. favágás, kaszálás)

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	69	65	134
2018	61	67	128
2019	57	60	117
2020	56	59	115
2021	50	58	108
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TelR, KSH Tstar

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településen nincs kifejezetten fogyatékkal élőket foglalkoztató munkaadó, a közfoglalkoztatást keretein belül pedig fizikai munkavégzés történik, így oda kizárólag egészségügyileg és fizikailag alkalmas személyek felvételére kerülhet sor, munkaegészségügyi és munkabiztonsági szempontokat figyelembe véve.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Farmoson jelenleg az önkormányzat nem foglalkoztat fogyatékkal élő személyt.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs ilyenről tudomásunk.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen kifejezetten fogyatékkal élők önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok nincsenek. A településen a Mozgáskorlátozottak Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete helyi szervezete havi egy alkalommal tart gyűlést a Községi Házban, az Egyesület szervez programokat a mozgásukban akadályozottak számára.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Nincs települési szinten meghatározott pénzbeli és természetbeni ellátás, amely kifejezetten a fogyatékkal élő személyeket célozza.

Az önkormányzat nem kötelező feladatéként civil szervezeteknek támogatást nyújt pályázat alapján, amelyen a Mozgáskorlátozottak Közép-magyarországi Regionális Egyesülete is pályázni szokott, és évente megítél nekik a Képviselő-testület támogatást, amelyet az Egyesület meghatározott célok elérése érdekében használhat fel.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Farmoson az orvosi rendelő akadálymentesített, így az egészségügyi ellátást a fogyatékkal élők is igénybe tudják venni.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A Polgármesteri Hivatal, a Közösségi Ház, a Könyvtár és Művelődési Ház, valamint a Bölcsőde is akadálymentesített.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az egészségügyi szolgáltatók épületeinek akadálymentesítése már megtörtént, a kereskedelmi szolgáltató épületek többnyire nem akadálymentesek. Az internet és az okos eszközök világában az információs és kommunikációs akadálymentesítettség maximálisan megoldott, a fizikai akadálymentesítés képez problémát. A legnagyobb probléma az, hogy maguk a lakóépületek sem akadálymentesek, ahol a személyek idejük nagy részét töltik..

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen a nem önkormányzati munkahelyek akadálymentessége kevés kivételtől eltekintve nem megoldott, de a településen jelenlegi ismereteink szerint nincsenek fogyatékkal élő foglalkoztatottak. Más településeken található munkahelyek akadálymentesítettségére vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A járdák egy része nem alkalmas fogyatékkal élők által használt közlekedési eszközökkel való közlekedésre. A településen található nem aszfalttal borított utcák, amelyek szintén nehézséget okozhatnak speciális közlekedési igények esetén. A parkok természetüknél fogva akadálymentesek a településen.

- f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Nincsenek ilyen szolgáltatások.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nem jellemző a településen.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Jelenleg nincs kifejezetten a fogyatékossgal élők igényei kielégítését célzó programok.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az otthonok akadálymentesítésének hiánya.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Néhány utca nem szilárd burkolatú, a járdák állapota nem teszi lehetővé a mozgáskorlátozottak részére megfelelő eszközökkel/ járművekkel való biztonságos közlekedést	Utak szilárd burkolattal való ellátása, utak, járdák javítása
Otthonok akadálymentességének hiánya	Akadálymentesítés önkormányzati támogatása
társadalomtól való elszigetelődés	a községi rendezvényeken a kiemelt részvétel biztosítása

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
tartós munkanélküliek számának növekedése	Állásbörze szervezése. Helyi vállalkozók támogatása a munkahelyteremtésben.
Farmos komplex zöldinfrastruktúra fejlesztése /Fő tér parkosítás/	281 388 930 Ft elnyert támogatás
Iskola Szelei úti épületének felújítása	248 211 431 Ft elnyert támogatás
Új 24 férőhelyes, két gyermekszobás bölcsőde építése Farnoson	229 765 314 Ft elnyert támogatás
Kerékpárút építés, nyitott kerékpársáv létesítés	178 354 042 Ft elnyert támogatás
Belterületi utak fejlesztése -	126 644 958Ft elnyert támogatás

Pályázatok, amelyeket az Önkormányzat megnyert, és az esélyegyenlőség helyi szintjét javítani hívatottak:

Projekt száma	Projekt címe	Projekt tartalma	Projekt futamidő (dátummal)	Projekt fenntartási időszak (dátummal)	Támogatás összege
TOP_Plusz-1.2.1-21-PT1-2022-00076	TOP_Plusz-1.2.1-21- Élhető települések	Farmos komplex zöldinfrastruktúra fejlesztése /Fő tér parkosítás/	41 hónap; 2022.09.01- 2026.03.01.	8 év; 2034.12.31	281 388 930 Ft
TOP_Plusz-2.1.1-21-PT1-2022-00021	TOP_Plusz-2.1.1-21- Energetika	Iskola Szelei úti épületének felújítása	18 hónap; 2022.09.01- 2024.04.30	10 év; 2034.12.31	248 211 431 Ft
PM_BOLCSODEFEJLESZTES_2018/31	PM_BOLCSODEFEJLESZTES_2018	Új 24 férőhelyes, két gyermekszobás bölcsőde építése Farnoson	2 év; 2019.12.06- 2021.12.31	5 év; 2026.12.31	229 765 314 Ft
VEKOP - 5.3.2-15-2016-00016	VEKOP - 5.3.2-15-2016 kerékpárút hálózat kiépítése Farnoson	Kerékpárút építés, nyitott kerékpársáv létesítés	5 év; 2017.05.16- 2022.12.31	4 év; 2026.12.31	178 354 042 Ft
TOP_PLUSZ-1.2.3-21-PT1-2022-00059	TOP_PLUSZ-1.2.3-21-PT1-2022-00059 belterületi közutak fejlesztése	Belterületi közutak fejlesztése Damjanich utca, Mátyás király utca	n.a.	n.a.	126.644.958Ft

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen az alábbi civil szervezetek működnek:

- Rózsa Nyugdijas Egyesület,
- Önkéntes Tűzoltó Egyesület,
- Polgárőr Egyesület,
- Mozgáskorlátozottak Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete,
- Hagyományőrző Egyesület,
- Atlantisz Szabadidő Egyesület,
- Sport-Klub Farnos SE,
- Hagyományőrző Egyesület,
- A-63 Postagalamb Egyesület,
- Tápió-Vidéke Földtulajdonosok és Gazdálkodók Köre,
- Farnoszi Zenekar Egyesület.

A településen az alábbi egyházak vannak jelen:

- római katolikus egyház,
- református egyház,
- evangélikus egyház,
- hetednapos adventista egyház.

A civil szervezetek és az egyházak is közvetve vagy közvetlenül tesznek az esélyegyenlőségi célterületek célkitűzéseinek megvalósításáért.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Farnos településen nemzetiségi önkormányzat nem működik. Farnos Község Önkormányzata együttműködik a település területén működő egyházakkal, valamint a civil szervezetekkel. A községi programokon szinte minden esetben közreműködnek civil szervezetek. Az önkormányzat évente pályázatot ír ki az önszerveződő közösségek pénzügyi támogatására, amelyen a civil szervezetek által meghatározott feladatokhoz az önkormányzat támogatási összegeket biztosít.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége megjelenik a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra,

művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban, lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások biztosításával.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Farmoson nincsenek nemzetiségi önkormányzatok.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A Rózsa Nyugdíjas Klub az idősek, valamint a gyermekek esélyegyenlősége érdekében lát el feladatokat programszervezéssel. Az Önkéntes Tűzoltó Egyesület az idősek, gyermekek és szegénységben élő rászorulóknak esélyegyenlősége érdekében tevékenységet (pl. fa összevágása idősek, rászorulóknak részére, bemutatók, játékos sorversenyek szervezése a gyermekek részére).

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők közül a kereskedelmi szolgáltatók felajánlásaikkal (pl. élelmiszer, tűzifa) vesznek részt a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az Önkormányzat és az intézmények a Programot és a beszámolókat saját honlapjukon, és az SZMSZ-ben szabályozott módon közzé teszik. Szükséges továbbá minden elérhető eszközt és helyi médiát bevonni (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében. A nyilvánosság folyamatos biztosítására érdekében évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézmények, szülők és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az Esélyegyenlőségi Program az önkormányzat, valamint a településen működő intézmények közreműködésével készül. Az önkormányzat működtet HEP Fórumot.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> - Jelentős a tartós munkanélküliek aránya a munkanélküliek összlétszámához képest - A munkanélküliség a 50 év feletti lakosságot érinti a leginkább - Az Öregszőlő és Muszaly településrészekben élők nehéz körülményei, foglalkoztatási és megélhetési problémái 	<ul style="list-style-type: none"> - Tájékoztatás a Munkaügyi Központ által nyújtott lehetőségekről, aktuális állásajánlatokról - Ingyenes álláskeresői célú internethasználat biztosítása a Közművelődési Könyvtárban, - Továbbtanulás, ingyenes tanfolyamok elvégzésére ösztönzés, - Helyi vállalkozókkal kapcsolatfelvétel annak érdekében, hogy az egészségügyileg alkalmas 50 év feletti álláskeresői részére is biztosítsanak lehetőséget az álláshelyek betöltésére, - Külterületi utak megfelelő kialakítása a munkába járás megkönnyítése érdekében,
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> - Hátrányos helyzetű, valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek lemorzsolódási veszélyei, - A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jövedelemhatárának alacsonyága miatt sok nehéz körülmények között élő család kiesik a 	<ul style="list-style-type: none"> - A hátrányos helyzetet megalapozó tényezők (alacsony iskolázottság, alacsony foglalkoztatottság, elégtelen lakókörnyezet) javítása, Ösztönzés a napközi, valamint a tanulószoba igénybevitelére, Ösztöndíjprogram létrehozása a jobb eredményekre ösztönzés érdekében, Családok

	<p>kedvezményezették köréből, mert az egy főre eső jövedelem bár alacsony, de meghaladja az rgyk. megállapításához szükséges mértéket</p> <ul style="list-style-type: none"> - A közösségi média negatív hatásainak való kitettség (internetes zaklatás, csalás, bántalmazás) - Drogok terjedése 	<p>megsegítése helyi szinten nyújtható települési támogatások által (pl. kedvezményes/ingyenes gyermekétkeztetés)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Községi média megfelelő és körültekintő használatára való felhívás, előadások szervezése, érzékenyítés - Drog prevenciók előadások szervezése
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> - Az idősök gyakrabban válnak bűncselekmények áldozatává, - Egyedül élő/alacsony nyugdíjjal rendelkező idősök megélhetési nehézségei, - Idősök önellátási nehézségei 	<ul style="list-style-type: none"> - Rendszeres tájékoztatás, - Települési szintű szociális juttatások bővítése, - Önkéntes társadalmi munka ösztönzése (pl. favágás, kaszálás)
Nők	<ul style="list-style-type: none"> - Munkanélküli és/vagy alacsonyan iskolázott, gyermeket nevelő nők kiszolgáltatottsága, - Gyermeket segítség nélkül nevelő nők elhelyezkedési nehézségei 	<ul style="list-style-type: none"> - Munkavállalás könnyítése bölcsőde biztosítása által, - Legalább részmunkaidős állás vállalására ösztönzés, segítségnyújtás családbarát munkahelyek felkutatásában
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> - Közintézmények akadálymentesítésének hiányossága, - Otthonok akadálymentességének hiánya - szilárd burkolattal nem rendelkező utak, rossz minőségű utak, járdák 	<ul style="list-style-type: none"> - Akadálymentesítés, - Otthonok akadálymentesítésének önkormányzati támogatása - szilárd burkolattal nem rendelkező közutak szilárd burkolattal való ellátása, utak és járdák felújítása
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	tartós munkanélküliek számának növekedése	Állásbörze szervezése. Helyi vállalkozók támogatása a munkahelyteremtésben.
	Farmos komplex zöldinfrastruktúra fejlesztése /Fő tér parkosítás/	281 388 930 Ft elnyert támogatás
	Iskola Szelei úti épületének felújítása	248 211 431 Ft elnyert támogatás
	Új 24 férőhelyes, két gyermekszobás bölcsőde építése Farmoson	229 765 314 Ft elnyert támogatás
	Kerékpárút építés, nyitott kerékpársáv létesítés	178 354 042 Ft elnyert támogatás
	Belterületi utak fejlesztése-Damjanich utca, Mátyás király utca	126 644 958Ft elnyert támogatás

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a társadalom teljes jogú tagjának érezhetik magukat.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők kiutat találjanak az anyagi nehézségekből.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek felnőttkori boldogulásának elősegítését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek jólétére és biztonságára.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a gyermekneveléssel összeegyeztethető munkavállalás támogatását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők hétköznapijainak könnyebbé tételére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

Intézkedés címe:	Tartós munkanélküliek arányának csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Jelentős a tartós munkanélküliek aránya a munkanélküliek összlétszámához képest
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A legfőbb cél a tartós munkanélküliek létszámának minimálisra csökkentése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - Tájékoztatás a Munkaügyi Központ által nyújtott lehetőségekről, - Ingyenes álláskereső célú internethasználat biztosítása a Közművelődési Könyvtárban, - Tájékoztatás az aktuális környékbeli álláslehetőségekről, - Továbbtanulásra, ingyenes tanfolyamok elvégzésére való ösztönzés
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Közművelődési Könyvtár, Család-és Gyermejjóléti Szolgálat.
Partnerek	helyi és környékbeli munkaadók
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A KSH tartós munkanélküliek arányára vonatkozó mutatóinak fokozatos javulása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az intézkedéssel érintett személyek nem élnek a felkínált lehetőségekkel. Csökkentés eszköze: folyamatos, ismétlődő ösztönzés
Szükséges erőforrások	humán, informatikai

Intézkedés címe:	50 év feletti munkanélküliek munkavállalásának elősegítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkanélküliség az 50 év feletti lakosságot érinti leginkább
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél az 50 év feletti munkavállalásának elősegítése, az 50 év feletti munkanélküliek számának minimálisra csökkentése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - Tájékoztatás a Munkaügyi Központ által nyújtott lehetőségekről, - Ingyenes álláskeresési célú internethasználat biztosítása a Közművelődési Könyvtárban, - Tájékoztatás az aktuális környékbeli álláslehetőségekről,
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Közművelődési Könyvtár, Család-és Gyermejjóléti Szolgálat.
Partnerek	helyi és környékbeli munkaadók
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A KSH 50 év feletti munkanélküliek számára vonatkozó mutatóinak fokozatos javulása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az intézkedéssel érintett személyek nem élnek a felkínált lehetőségekkel. Csökkentés eszköze: folyamatos, ismétlődő ösztönzés
Szükséges erőforrások	humán, informatikai

Intézkedés címe:	Az Öregszőlő és Muszaly településrészek szegregációjának megelőzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az Öregszőlő és Muszaly településrészekben élők nehéz körülményei, foglalkoztatási és megélhetési problémái
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az Öregszőlő és Muszaly településrészek szegregációjának megelőzése, ezen településrészek problémáival küzdő részeinek felzárkóztatása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - A külterületi utak megfelelő kialakítása a munkába járás megkönnyítése érdekében, - Ingyenes álláskeresési célú internethasználat biztosítása a könyvtárban, - Célzott adománygyűjtés a külterületi településrészekben hiányt szenvedő családok mindennapi boldogulásának megkönnyítése érdekében (pl. bútorok, kerékpár)
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Család-és Gyermekejóléti Szolgálat, Közművelődési Könyvtár
Partnerek	egyházak, civil szervezetek, lakosság
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<ul style="list-style-type: none"> - Külterületi utak megfelelő kialakításának elkészülte, - a résztvevők által érzékelt változások, - lakossági visszajelzések.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az intézkedéssel érintett személyek nem élnek a felkínált lehetőségekkel. Csökkentés eszköze: folyamatos, ismétlődő ösztönzés
Szükséges erőforrások	humán, informatikai, pénzügyi, tárgyi

Intézkedés címe:	Hátrányos helyzetű, valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek lemorzsolódásának megakadályozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A hátrányos helyzetű, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket fenyegeti a lemorzsolódás veszélye
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A hátrányos helyzetű, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkózása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - A hátrányos helyzetet megalapozó tényezők (alacsony iskolázottság, alacsony foglalkoztatottság, elégtelen lakókörülmények) javítása. - Ösztönzés napközi, valamint tanulószoba igénybevételére. - Ösztöndíjprogram létrehozása a jog eredményekre ösztönzés érdekében.
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Család-és Gyermejjóléti Szolgálat
Partnerek	általános iskola, óvoda
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetűnek minősülő tanulók számának csökkenése, a tanulók tanulmányi eredményeinek javulása, továbbtanulás, szakmaszerzés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	-
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi

Intézkedés címe:	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményből kiesők támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jövedelemhatárának alacsonysága miatt sok nehéz körülmények között élő család kiesik a kedvezményezették köréből, mert az egy főre eső jövedelem bár alacsony, de meghaladja az rgyk. megállapításához szükséges mértéket.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő nehéz körülmények között élő családok nehézségeinek csökkentése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Települési támogatások (pl. ingyenes/kedvezményes gyermekétkeztetés)
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	-
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Ingyenes/kedvezményes étkeztetésben részesülő gyermekek számának növekedése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	-
Szükséges erőforrások	pénzügyi

Intézkedés címe:	A gyermekek közösségi média negatív hatásának való kitettsége
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekek a közösségi média használata során ki vannak téve zaklatásnak, csalásnak, bántalmazásnak, akár társaik, akár idegenek által. Sokszor nem jól mérik fel az általuk az interneten megosztott tartalmak lehetséges következményeit, nincsenek tisztában az internet veszélyeivel.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A közösségi média és az internet tudatos, biztonságos és másoknak nem ártó céllal valóhasználatának erősítése a gyermekekben.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Előadások tartása, ismeretek terjesztése a témakörben, érzékenyítés
Résztevők és felelős	Család-és Gyermejjóléti Szolgálat
Partnerek	Önkormányzat, iskola, ORFK, megkeresett szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Iskola visszajelzései, szülők visszajelzései
Kockázatok és csökkentésük eszközei	-
Szükséges erőforrások	humán

Intézkedés címe:	Drogok terjedésének megelőzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egyre több új „ún” dizájnerdrog jelenik meg a piacon, és sajnálatos módon településünkön is megjelent a drogkérdés az utóbbi időben.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A gyermekek arra ösztönzése, hogy tartsák magukat távol a drogtól.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Előadások tartása, ismeretek terjesztése a témakörben
Résztevők és felelős	Család-és Gyermejjóléti Szolgálat
Partnerek	Önkormányzat, iskola, ORFK, megkeresett szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Iskola visszajelzései, szülők visszajelzései, rendőrségi visszajelzések
Kockázatok és csökkentésük eszközei	-
Szükséges erőforrások	humán

Intézkedés címe:	Idősek bűncselekmények áldozatává válásának megelőzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek gyakrabban válnak bűncselekmények áldozatává (házaló csalók, internetes családok, sms csalás)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél az, hogy az idős korú személyek be tudják azonosítani, ha rossz szándékú emberek kívánnak beférközni az otthonukba, és ne engedjék be őket.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - Rendszeres tájékoztatás az ingatlanokban várható, beengedhető látogatókról (pl. kéményseprés) - Felvilágosítás gyanús látogatókkal szembeni megfelelő magatartásról
Résztevők és felelős	Önkormányzat, körzeti megbízott
Partnerek	családtagok
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rendőrségi mutatók, lakossági visszajelzések
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Túlzott félelem az idegenektől, és emiatt olyanok sem léphetnek be az ingatlanra, akik nem ártó szándékkal mennének (pl. kéményseprő). Megoldás: Megfelelő tájékoztatás
Szükséges erőforrások	humán

Intézkedés címe:	Egyedül élő/alacsony nyugdíjból gazdálkodó idősök támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egyedül élő/alacsony nyugdíjból gazdálkodó idősök megélhetési nehézségei
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Annak elérése, hogy az idősök számára ne okozzon gondot a mindennapi élelem beszerzése, a gyógyszerköltségek és a lakóingatlanuk fenntartási költségeinek viselése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Települési szintű szociális juttatások bővítése: meglévő támogatási elemek összegének emelése, új támogatási nemek bevezetése (pl. kedvezményes étkeztetés, gyógyszer-támogatás)
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Család-és Gyermekjóléti Szolgálat,
Partnerek	-
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A települési támogatások felhasználási mutatói, lakossági visszajelzések.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az idősök nem élnek a támogatási lehetőségekkel, mert nehézségnek érzékelik a kérelmezési folyamatot. Megoldás: a szociális asszisztens, valamint a szociális ügyintéző ügyintézésben való segítségnyújtása
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi

Intézkedés címe:	Idősek által nehezen végezhető ház körüli teendők elvégzésében nyújtott segítség
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Idősek önellátási nehézségei
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél az időseknek segítséget nyújtani azokban a ház körüli teendőkben, amelyeket koruknál, illetőleg egészségi állapotuknál fogva már nem, vagy nagyon nehezen tudnak elvégezni (pl. fa összevágása, kaszálás, gyomlálás)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Önkéntes munka ösztönzése (főként a 16-25 éves korosztály körében, a szociális érzékenység kialakítása érdekében)
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Család-és Gyermejjóléti Szolgálat
Partnerek	civil szervezetek, lakosság
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Önkéntes munkát vállalók száma, lakossági visszajelzések.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevesen vállalnak önkéntes feladatokat. Megoldás: folyamatos meghirdetés.
Szükséges erőforrások	humán

Intézkedés címe:	Munkanélküli és/vagy alacsonyán iskolázott, gyermeket nevelő nők helyzetének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkanélküli és/vagy alacsonyán iskolázott nők kiszolgáltatottak a partnerüknek, valamint a szociális ellátó rendszernek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Munkanélküli és/vagy alacsonyán iskolázott, gyermeket nevelő nők helyzetének javítása annak érdekében, hogy el tudjanak helyezkedni valamilyen munkahelyen, ezáltal plusz jövedelemhez jutva.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A munkavállalás (1. célterület intézkedésein túlmenően) könnyítése bölcsőde biztosítása által.
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Bölcsőde
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	24 férőhelyes bölcsőde üzemeltetése a munka világába visszatérő édesanyák helyzetének megkönnyítése érdekében.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A bölcsődét igénybe veszik, de munkahelyen nem helyezkednek el. Megoldás: Munkaviszonnal rendelkező szülők gyermekeinek előnyben részesítése, tekintettel arra, hogy a bölcsőde funkciója az, hogy azon nem óvodás korú gyermekeknek nyújtson nappali ellátást, akiknek az otthoni ellátása nem megoldható a szülők munkavégzése miatt.
Szükséges erőforrások	Humán, pénzügyi, tárgyi

Intézkedés címe:	Gyermeket segítség nélkül nevelő nők elhelyezkedésének támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermeküket segítség nélkül nevelő nők nehezebben tudnak hosszabb távon elhelyezkedni, mert a gyermek megbetegedése esetén ők kénytelenek mindenképp otthon maradni a gyermekkel, amelyet hosszabb távon a munkáltatók egy része nem tolerál
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Annak elérése, hogy a gyermeküket segítség (pl. házastárs/élettárs/nagyszülő) nélkül nevelő édesanyák is el tudjanak helyezkedni, és állandó jövedelemmel rendelkezhetnek.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Ösztönzés legalább részmunkaidős állás vállalására, - Családbarát munkahelyek feltérképezése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Család-és Gyermejjóléti Szolgálat
Partnerek	munkaadók
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Sikeresen elhelyezkedett édesanyák száma, lakossági visszajelzések.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	-
Szükséges erőforrások	humán

Intézkedés címe:	Utak szilárd burkolattal való ellátása, meglévő utak felújítása, járdák felújítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az utak és a járdák sok helyen nincsenek megfelelő állapotban ahhoz, hogy azon mozgáskorlátozottak közlekedéséhez használt eszközökkel/járművekkel biztonságosan lehessen haladni
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Minden utat szilárd burkolattal kell ellátni, ezáltal a fogyatékossgal élőknek az akadálymentes közlekedés megvalósulna.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	pályázati források felkutatása.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	-
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Utak, járdák állapota, lakossági visszajelzések.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincsenek megfelelő pályázati források. Megoldás: saját forrás bevonása
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi, technikai

Intézkedés címe:	Otthonok akadálymentesítésének támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal élő személy otthona sem akadálymentes
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A fogyatékkal élő személyek otthonainak akadálymentessége.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az otthonok akadálymentesítésének támogatása önkormányzati forrásból (rendkívüli települési támogatás keretében, vagy önálló támogatásnem létrehozásával)
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	-
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Akadálymentesített otthonok, lakossági visszajelzések.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az önkormányzati támogatással együtt sincs a személyeknek megfelelő anyagi fedezetük az akadálymentesítéshez. Megoldás: Egyéb források keresése.
Szükséges erőforrások	pénzügyi

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetilemzés következtetésében feltart esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felolása	Az intézkedés megvalósításának eredményességét mérő határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés megvalósításának időtartama	Önkormányzatok közötti együttműködés megvalósulása
0.	Település szintű probléma											
1	Farmos komplex infrastruktúra fejlesztése	zöldFő tér parkosításának kivitelezése	Parkosítás egészségesebb, élhetőbb település.	végrehajtásával Településstruktúra	TOP_Plusz-1.2.1-21-PT1-2022-00076	Farmos Község 2026. 03. 01. Önkormányzata (vasárnap)			Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	281 388 930 Ft Projekt támogatás pályázat útján	Fenntartási időszak: 2034.12.31.	Az intézkedés megvalósításának eredménye közötti együttműködés megvalósulása
2	Iskola Szelei épületének felújítása	Általános tornatermék energetikai felújítása.	Miklós Az iskola épülete energetikai hatékonyágának emelése.	Iskola hatékonyágának emelése.	A Matolcsy Miklós Iskola Önkormányzata	2024. 04. 30.			Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	248 211 431 Ft pályázati támogatásból.		intézkedés esetében az együttműködés bemutatás a
3	Kerékpárút-hálózat kiépítése Farmoson	nyitott kerékpársáv használatának növelése.	lakosság kerékpár-építés, A kerékpársáv használatának ösztönzése, a kerékpárosok biztonságának növelése.	Kerékpárút építés, A lakosság kerékpár-építését ösztönzése, a kerékpárosok biztonságának növelése.	A Matolcsy Miklós Iskola Önkormányzata	2023. 12. 31.			Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	178 354 042 Ft Fenntartási időszak: 2024.12.31.		intézkedés megvalósításának eredménye közötti együttműködés megvalósulása
4	Belterületi fejlesztése	közutak Felsőközti útjának fejlesztése	Felsőközti útjának fejlesztése	Damjanich fejlesztésével a hatékonyabb utca, Mátyás király balesetmentes közlekedés elősegítése.	Belterületi fejlesztése Damjanich fejlesztésével a hatékonyabb utca, Mátyás király útca.	2023. 12. 31.			Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	126.644.958 Ft Fenntartási pályázati támogatás.		intézkedés megvalósításának eredménye közötti együttműködés megvalósulása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Tartós munkanélküliek arányának csökkentése	legfőbb cél a tartós munkanélküliek arányának csökkentése	legfőbb cél a tartós munkanélküliek arányának csökkentése	legfőbb cél a tartós munkanélküliek arányának csökkentése	---							
2	50 év feletti munkanélküliek arányának csökkentése	50 év feletti munkanélküliek arányának csökkentése	50 év feletti munkanélküliek arányának csökkentése	50 év feletti munkanélküliek arányának csökkentése	---							

	ellátó rendszernek.	munkahelyen, ezáltal plusz jövedelemhez jutva.				veszik, fenntartható.
2	Gyermekek nélküli nevelő otthonok elhelyezkedésének támogatása	Gyermekeknek a nevelő otthonok elhelyezkedésének támogatása	---	---	---	Fenntartható.
2	Gyermekek nélküli nevelő otthonok elhelyezkedésének támogatása	Gyermekeknek a nevelő otthonok elhelyezkedésének támogatása	---	---	---	Fenntartható.
IV. Az idősek esélyegyenlősége						
1	Idősek bűncselekmények áldozatává válásának megelőzése	Cél az, hogy az idősek korú személyek be tudják azonosítani, ha rossz szándékú áldozatává (házálló emberek kivánnak beférkőzni csalók) az otthonukba, és ne engedjék be őket.	---	---	---	Fenntartható.
2	Egyedül élő/álacsony nyugalomból nyugdíjba lépők támogatása	Egyedül élő/álacsony nyugalomból nyugdíjba lépők támogatása	---	---	---	Fenntartható.
3	Idősek által nehezen tevékenykedhető házi munkák végzésében nyújtott segítség	Cél az időseknek segítséget nyújtani azokban a házi munkákban, amelyek tevékenykedhető házi munkák végzésében nyújtott segítség	---	---	---	Fenntartható.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége						
1	Idősek bűncselekmények áldozatává válásának megelőzése	Cél az, hogy az idősek korú személyek be tudják azonosítani, ha rossz szándékú áldozatává (házálló emberek kivánnak beférkőzni csalók) az otthonukba, és ne engedjék be őket.	---	---	---	Fenntartható.
2	Egyedül élő/álacsony nyugalomból nyugdíjba lépők támogatása	Egyedül élő/álacsony nyugalomból nyugdíjba lépők támogatása	---	---	---	Fenntartható.
3	Idősek által nehezen tevékenykedhető házi munkák végzésében nyújtott segítség	Cél az időseknek segítséget nyújtani azokban a házi munkákban, amelyek tevékenykedhető házi munkák végzésében nyújtott segítség	---	---	---	Fenntartható.

1	Közintézmények akadálymentesítése	Nincs közintézmény akadálymentesítve.	minden Minden közintézménynek akadálymentessé kell válnia.	---	Intézmények akadálymentesítésének elvégzése, pályázati források felkutatása.	Onkormányzat 2023. (vasárnap)	12. 31. Akadálymentesített középületek.	humán, pénzügyi technikai	Fenntartha és to
2	Otthonok akadálymentesítésének támogatása	A fogyatékkal élő személyek otthona sem akadálymentes.	A fogyatékkal élő személyek otthona sem otthonnak akadálymentessége.	---	Az otthonok akadálymentesítésének támogatása önkormányzati forrásból(rendkívüli települési keretében, vagy támogatásnem létrehozásával).	Onkormányzat 2023. (vasárnap)	12. 31. Akadálymentesített otthonok, lakossági visszajelzések.	pénzügyi	Amennyibe n az önkormányzat gazdasági helyzete engedi, fenntartható.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

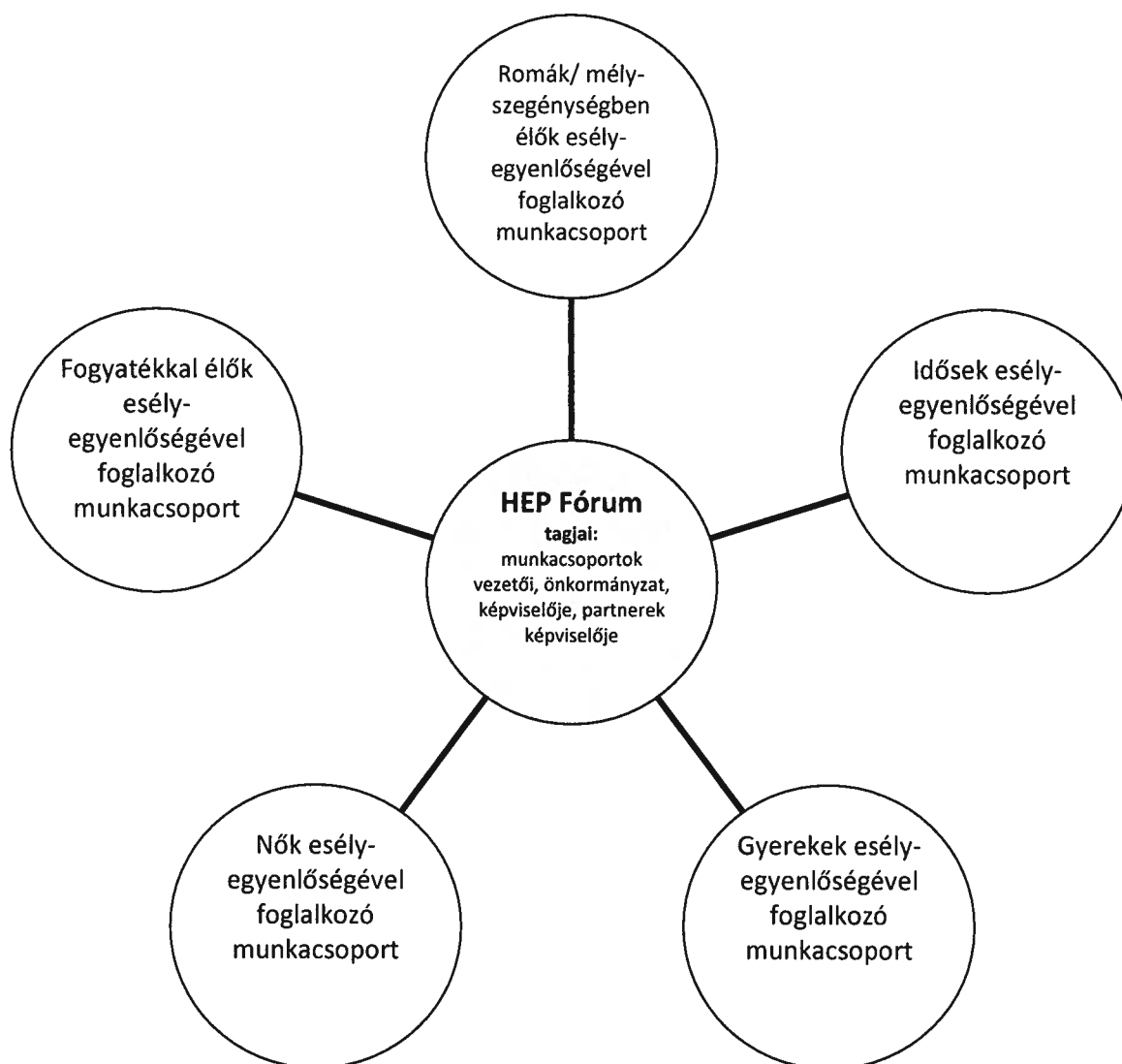
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosság szám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Farnos Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

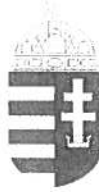
II. Ezt követően Farnos Község Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 142/2023. (XII. 14.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum: 2023. december 14.

Aláírás

FARMOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Szám: F/202-126/2023.

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2023. december 15. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: A Farmosi Gólyavár Bölcsőde zárva tartási ütemtervének elfogadása

Előterjesztő: Horváth László polgármester

Láta: Horváth László polgármester

Mellékletek: zárási ütemterv

Tisztelt Képviselő-testület!

Tájékoztatom Önöket, hogy Radics Réka bölcsődevezető megküldte a bölcsőde zárva tartásának rendjét, melyhez a testület jóváhagyása szükséges. A dokumentumot az előterjesztés mellékleteként megküldöm.

Farmos, 2023. december 11.

Horváth László
polgármester

Farmos Község Önkormányzat
Képviselő-testületének
...../2023. (.....) határozata
A Farmosi Gólyavár Bölcsőde zárva tartási ütemtervéről

Farmos Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy elfogadja a Farmosi Gólyavár Bölcsőde zárva tartási ütemtervét

Határidő: azonnal

Felelős: Horváth László polgármester, Radics Réka bölcsődevezető

FARMOSI GÓLYAVÁR BÖLCSŐDE

2765 Farnos, Rákóczi út 27/A.

Tel.: + 36 20 321 14 32

e-mail: bolcsode@farmos.hu

Zárási ütemterv

2023/2024

2023.10.01.-2024.08.31.

Téli szünet:	2023. december 21.-2024. január 1.
Leltár, takarítás, értekezlet:	2023. december 21. (csütörtök)
Első nyitási nap:	2024. január 2.(kedd)
Bölcsődék Napja:	2024. április 22. (hétfő) - Nevelés nélküli nap
<p>15/1998. (IV.30.) NM rendelet 43. § (1) bekezdése értelmében: A bölcsődében és a mini bölcsődében az április 21-én vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanapon tartott Bölcsődék Napja minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap.</p>	
Nyári szünet:	2024. július 1.-július 14.
Első nyitás:	2024. július 15. (hétfő)
Áthelyezett munkanap:	2024. augusztus 3. (szombat)
Pihenőnap:	2024. augusztus 19. (hétfő)

Farnos, 2023.12.11.

Radics Réka

bölcsődevezető

Képviselő testület által elfogadva: 2023. december